

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
23
שנות עזרה
1976 - 1999

הגיע הזמן לנצח את הטרשת

"אנשים שונים משנים את העולם - טרשת נפוצה בעיניו של ילד"
Different people make a difference in the world - MS through the eyes of a child
"أناس مختلفون يغيرون العالم - مرض التصلب المتعدد برؤية طفل"

מדינת ישראל
دولة اسرائيل
STATE OF ISRAEL

رئيس الدولة
THE PRESIDENT

הנשיא

אני מברך את הילדים על אומנותם, על אומץ ליבם ועל כך שהם מזכירים לנו, אזרחי המדינה, את חוב השייון שאנו חייבים לאלה בתוכנו שנפגעו ממחלה או מתאונה ושרשאים למרות זאת למצות את זכויותיהם וחובותיהם ככל אזרח אחר.

ילדים שהוריהם חלו בטרשת נפוצה חיים עם מציאות זו בכל שעה משעות יומם. אומנותם מבטאה בוודאי פחדים כמוסים אך גם תקווה ונכונות להיאבק.

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה במסגרת מאמצייה להקים מעון יום, בית חם, לחולים ולקרוביהם בחרה בדרך זו של תערוכת - ילדים כדי להגביר את מודעותינו לפלח זה של האוכלוסיה שלנו ואני מבקש להודות לאגודה ולכל אלה שנותנים יד למאמץ מצוין זה ושמח להעניק את חסותי לתערוכה.

עזר ויצמן

מדינת ישראל
دولة اسرائيل
STATE OF ISRAEL

رئيس الدولة
THE PRESIDENT

הנשיא

I wish to congratulate the children on their art and on their courage for reminding us, the citizens of Israel, of the debt of equality we owe those amongst us who have been stricken by illness or hurt in an accident and who are, nevertheless, entitled to the rights and obligations of every other citizen.

Children whose parents suffer from Multiple Sclerosis live with this reality every hour of the day. Their art, no doubt, expresses hidden fears but also hope and the readiness to fight.

The Israel Multiple Sclerosis society, in aiming to establish a day centre, a warm home, for the patients and their families, has chosen the form of a children's exhibition to strengthen our awareness of this section of our people. I wish to thank the society and all those who assist this excellent effort and I am happy to give my patronage to the exhibition.

Ezer Weizman

מדינת ישראל
دولة اسرائيل
STATE OF ISRAEL

رئيس الدولة
THE PRESIDENT

הנשיא

إنني أهنيء الاطفال على فنهم، على شجاعتهم وعلى كونهم يذكروننا، مواطني الدولة، بواجب المساواة المفروض علينا تجاه من هم بين ظهرائنا والذين ابتلوا بمرض او أصيبوا بحادث ومن حقهم رغم ذلك تحصيل حقوقهم وتنفيذ واجباتهم أسوة بكل مواطن آخر.

الاطفال الذين أصيب اهلهم بمرض التصلب المتعدد يعيشون هذا الواقع طوال ساعات اليوم، إن فنهم يعبر بالطبع عن مخاوف مكبوتة ولكنه يعبر عن الأمل والإستعداد للنضال.

إن الجمعية الإسرائيلية للتصلب المتعدد إختارت اسلوب معرض الاطفال هذا، في نطاق جهودها لإقامة حضانة نهائية، بيت دافىء للمرضى وأقربائهم، بغية تعميق وعينا حول هذا القطاع من مجتمعنا، وأود ان اشكر الجمعية وكل اولئك الذين يدعمون هذا الجهد الممتاز، ويسعدني ان امنح رعايتي هذا المعرض.

عيزر فايتسمان

Prezident republiky

ילדים וידידים יקרים,

בעניין רב ובאהדה שמעתי על רעיונותיכם המקוריים המשלבים חדשנות ומעורבות בהגשת עזרה לאנשים הסובלים מטרשת נפוצה, מחלה ערמומית ובוגדנית, המחייבת התמודדות יומיומית של החולה ובני משפחתו. הטיפול האוהב והאיכותי הדרוש לחולי טרשת אינו אפשרי בכל מקום. גם בכך חצוי העולם המודרני בצורה טרגית ובלתי צודקת.

כידוע לכולנו, הדברים החשובים ביותר בחיים, עצובים ושמחים כאחד, הם כספר פתוח בפני ילדים. לילדים דרך התבוננות בלתי מתפשרת ולעתים הם מבחינים בדברים שמבוגרים מתעלמים מהם. הם רגישים יותר למושגי אי-צדק, סבל, רוע ושנאה. אמנות הילדים בתערוכה זו מציגה בפנינו תפיסה טהורה של סבל אנושי. אני מקווה שאמנות זו תפתח בנו צוהר לעזור לאנשים החולים החיים בינינו להיאבק בגורלם.

ילדים יודעים טוב מכולם, עד כמה זה קשה. לאחרונה קיבלתי מכתב מרגש ונוגע ללב ובה בעת מעודד, משלושה ילדים ישראלים, בנים להורים חולי טרשת. במכתב הם הביעו תקווה שאוכל לעזור להם בדרך כלשהי. לצערי אפשרויותי בתחום זה מוגבלות מאוד.

לכן, מעומק לבי אני מאחל לתערוכה זו של אמנות הילדים הצלחה גדולה. אני מקווה שהתערוכה תוציא את המבקרים בה מהאדישות וחוסר הרגישות המאפיינים כל-כך את החיים העמוסים והלחוצים של ימינו. אני מקווה שתערוכה זו תעורר עניין רב יותר בגורלם של הסובלים מטרשת נפוצה ותגביר את הידע והמודעות למחלה והדרכים לטפל בה.

הרשו לי לנצל הזדמנות זו ולהודות לכל אלה המקדישים את זמנם במסירות למטרה נעלה זו.

ואצלב האבל

Prezident republiky

Dear Children and Friends,

It was with great interest and sympathy that I heard of the imaginative and caring manner in which your organization helps people suffering from Multiple Sclerosis, an insidious and treacherous disease that presents a daily challenge both to those afflicted and to the members of their families. The quality of loving care required to help MS patients is not universally available and in this, too, today's world is tragically and unjustly divided.

As we all know, the most important things in life, whether sad or joyous, cannot be kept hidden from the eyes of our children. Children are keen observers, and often notice even those things which adults ignore. They appear to have a finer sense of injustice and suffering, of evil and hatred. The children's art presented in this exhibition show an unpretentious and pure perception of human pain. I hope that this will also encourage the impulse in us to help the sick among us to cope with their cruel fate.

The children are keenly aware of how difficult this is. I recently received a touching and yet encouraging letter from three Israeli children, each of whom has a parent suffering from Multiple Sclerosis, expressing the hope that there was some way in which I could help them. Unfortunately, my abilities in this area are very limited.

It is, therefore, my genuine wish that this exhibition of children's paintings be the greatest success. I hope that it will arouse visitors from the indifference and insensitivity so prevalent in these hurried and harried times. I trust that the exhibition will provoke greater interest in the fate of those suffering from Multiple Sclerosis and help provide an understanding of the disease and how to treat it.

I take this opportunity to thank all those who have worked with such dedication for this noble cause.

A handwritten signature in black ink that reads 'Vaclav Havel'.

Vaclav Havel

Prezident republiky

الأولاد والأصدقاء الأعزاء:

سمعت باهتمام وبالإيجاب عن افكاركم الأصيلة التي تدمج التجديد والمساهمة بتقديم المساعدة للذين يعانون من التصلب المتعدد، المرض المخادع والمحتال. الذي يتطلب مواجهة يومية للمريض وأفراد عائلته. العناية الجيدة المطلوبة مع المحبة للمصابين بالتصلب لا نتاح بكل مكان، كما ان العالم المتحضر منقسم بصورة مأساوية وغير عادلة.

كما نعلم جميعاً، أهم ما بالحياة الحزينة والسعيدة على حد سواء، انها كالكتاب المفتوح امام الأولاد. إن الأولاد يتمتعون بنظرة ثاقبة لا تتهاون. وحتى انهم يبصرون بامور يتغاضى عنها الكبار، فيمتازون بالحس المرهف لمفهوم الاجحاف بالحق، المعاناة، الشر والكراهية. تعرض فنون الأولاد بهذا المعرض امامنا مفهوماً طاهراً للمعاناة البشرية، اتمنى ان تشق هذه اللوحات بنا الطريق لمساعدة المرضى الذين يعيشون بظهر انينا بكفاحهم لأجل مصيرهم.

يدرك الأطفال أكثر من الجميع، كم الأمر شاق. تلقيت مؤخراً رسالة تمس القلب وفي نفس الوقت مشجعة من ثلاثة اطفال اسرائيليين يعانين والديهم من التصلب المتعدد. واعربوا برسالتهم عن املهم بأن أتمكن من مساعدتهم بطريقة ما. ولاسفي فان امكانياتي بهذا الصدد محدودة جداً.

لذا، اتمنى من صميم فؤادي النجاح لمعرض لوحات الأطفال هذا، واتمنى ان تبعد الزوار عن لا مبالاتهم وعدم الحساسية التي تميز الحياة الصاخبة والضغط اليومية. واتمنى أن يثير هذا المعرض اهتماماً فائقاً لمصير الذين يعانون من التصلب المتعدد ويزيد من الوعي للمرض والسبل لعلاجها.

إسمحوا لي ان انتهز هذه الفرصة لأشكر جميع الذين يقومون باعمالهم باخلاص لهذا الهدف السامي،

Václav Havel

فتسلاف هافل

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה וילדיהם של חולי טרשת פנו אליי, ואני שמח להיענות ולשמש כפטרון כבוד של מבצע ההתרמה, שמטרתו להקים מרכז העשרה רב-תחומי לחולי טרשת בוגרים.

החיים עם כל מוגבלות הם מאבק מתמשך. לא קל להשלים עם התלות שיוצרת המחלה, אבל כולנו לומדים לקבל את המציאות, שלא בחרנו בה ואיננו מבינים אותה, וחולי טרשת אינם שונים מאחרים. הם נהנים מאותם הדברים, הם חולמים את אותם החלומות. גם הם מרגישים אושר ותסכול ועל כן, על כולנו להתאחד ולהושיט יד, במעשה או בנתינה.

אני קורא לאנשים ידועי שם, לאנשי רוח, לאומנים ולפוליטיקאים הסובלים מטרשת, לקום ולהזדהות. כך יוכלו לשמש כמקור עידוד לחולים אחרים, ולהוכיח שאפשר להמשיך בחיים, גם עם טרשת.

בישראל של 1999, חשוב שנעביר את המסר שגם אם האבחנה אומרת טרשת נפוצה, החולים אינם המחלה, והם עדיין שולטים בחייהם.

וכדי שיוכלו לשלוט בחייהם בצורה הטובה ביותר, יש לתת להם את ההזדמנות לחיות כאזרחים שווים זכויות!

ילדים רבים שהוריהם חולים בטרשת כותבים אליי כל הזמן, וילידים אלה יש חזון משלהם, חלומות משלהם ותקוות משלהם. עלינו לאמצם אל לבנו ולטפחם כאילו היו ילדינו האהובים!

אני מבקש מכולכם להצטרף אליי בהעברת המסר לדור הצעיר ולהראות לו - לא רק במילים - שילדים יכולים להגשים חלומות, גם אם הם ילדים להורים חולים. לכל אחד מאיתנו יש הכוח לעשות כל דבר שנרצה, לעשות כל דבר שאנו שואפים אליו או חולמים עליו, במסגרת המגבלות שלנו.

תקוותי הכנה היא, שרצונכם הטוב ופעולותינו ישפרו את איכות חייהם של חולי טרשת, ויסייעו לנו להגשים חלומות.

תודה,

כריסטופר ריב

מתוך נאומו של מר כריסטופר ריב המתועד
בסרטון וידאו למען חולי הטרשת הנפוצה בישראל

Having been approached by the Israel Multiple Sclerosis Society, and children of multiple sclerosis patients, I gladly accept your invitation to be an honorary patron of this fundraising event for the Multi-Disciplinary Adult Enrichment MS Day Care Center.

Living with any form of disability means living an ongoing struggle and coming to terms with the dependence the disease creates is not easy, but we all learn to accept a reality that we neither asked for nor understand, and people with MS are no different from anyone else. They enjoy the same things, have the same dreams. They too feel happiness and frustration. So we all should join forces to lend a hand - either by doing or by giving.

I call on celebrities and writers, artists and politicians who suffer from MS to stand up and be identified. In this way they can provide a source of encouragement to other patients and prove that there is life after MS.

In the Israel of 1999, it is important that we put across the message that the diagnosis may be Multiple Sclerosis, but the patients are not the disease, and they still have control over their lives.

They will best be able to exercise this control if they are given the opportunity to live as equal citizens!

Children whose parents have MS write to me all the time, and they have their own visions, their own dreams and hopes. We must cherish, and nurture them as if they were our own treasured children!

I ask you all to join in delivering the message to the younger generation, and in showing them - not only in words, but in deeds - that all children can make their own dreams come true - even children whose parents are ill. Each of us has the power to do whatever we want, whatever we wish, whatever we dream, within our given limitations.

It is my sincere hope that a combination of your good will and our efforts will enhance the quality of life for MS patients, and help us make dreams come true.

Thank you.

Christopher Reeve
Mr. Christopher Reeve - speech
on the video cassette for the MS society

שמעון פרס

ברכותי ותודתי לאגודה הישראלית לטרשת נפוצה ולכל אלה שנרתמו לסייע במאמץ המדעי וההומניטרי להדביר את המחלה ולהקל על החולים ומשפחותיהם.

קיבלתי בשמחה את הזמנתכם להשתתף ולתת את חסותי לאירוע השנתי ובמיוחד לתערוכת הילדים. אני מלא התפעלות מגבורתם של הילדים שהעזו לחשוף, באמצעות אמנותם, את ההתמודדות היומיומית עם הפחדים והתיסכולים אך גם עם התקוות. הם פרצו לנו אשנב למצוקתם והזכירו לנו בציורים את חובתנו להאזין ולסייע.

אני מאחל לכולנו הצלחה ומקווה שההכנסות של האירוע יעזרו לקדם את מטרות האגודה ובעיקר את הקמתו של מעון היום השיקומי לרווחת החולים.

בברכה,
שמעון פרס

שמעון פרס

"My felicitations and thanks to the Israel Multiple Sclerosis Society and all those who participate in the scientific and humanitarian effort to overcome the illness and ease the burden of patients and their families.

I received with thanks your invitation to sponsor and participate in the annual event, especially the children's exhibition. I am filled with admiration for the courage of the children, who have dared to expose the way that they cope every day with their fears and frustrations, as well as their hope, through their works of art.

They have opened up a window for us to see their distress, and with these paintings they remind us of our obligation to listen and help.

I wish all of us success and hope that the income from the event will help promote the aims of the Society, and especially the setting up of a day care rehabilitation center to benefit the patients.

Sincerely,

Shimon Peres

שמעון פרס

שמעון בירס

" תבריקاتي وشكري للجمعية الإسرائيلية للتصلب المتعدد، ولكل اولئك الذين مدوا يد العون في نطاق الجهد العلمي والإنساني من اجل القضاء على المرض، والتيسير على المرضى واسرهم.

لقد تلقيت بسرور دعوتكم للمشاركة، ورعاية الحفل السنوي، خاصةً معرض الأطفال، إنني جدّ معجب بشجاعة الأطفال الذين تجرأوا على الكشف، من خلال فنهم، عن المواجهة اليومية للمخاوف والإحباطات وبلا شك الآمال أيضاً.

لقد فتحوا لنا نافذة تطل من خلالها على ضائقهم، وذكرنا بواسطة رسوماتهم، بواجبنا في الإنصات إليهم ومساعدتهم.

اتمنى النجاح لنا جميعاً، وآمل أن يساعد ريع الحفل في تحقيق أهداف الجمعية، وخاصةً إقامة الحضنة. النهارية التأهيلية لما فيه رفاهية المرضى."

مع الإحترام
שמעון פרס
שמעון בירס

ידידים יקרים,

במשך עשרות שנים היתה מחויבותי אחת והיא למצוא במסגרת מחקר"י תרופה / תרכיב חיסון נגד מחלת הטרשת הנפוצה. תוצאות מחקר זה היתה תרופה ספציפית, ששמה קופאקסון הפועלת נגד המחלה. התרופה אושרה לשימוש בישראל, בארצות הברית, בקנדה ובמדינות רבות אחרות. במקביל יצאו לשוק שלושה תכשירי בטא-אינטרפרון שונים. שימחתי רבה על כך שפרופסור מישל רבל ממכון ויצמן למדע, שהיה מעורב עמוקות בפיתוח הזה, זכה בפרס ישראל ביום העצמאות האחרון. גאוותי רבה על כך שמכון ויצמן למדע מילא תפקיד כה מכריע בפיתוח תרופות נגד טרשת נפוצה.

אך כל זה קשור בשיפור מצבם של החולים בעתיד. מטרת ההתכנסות הערב היא להתמקד בהקמת "בית-חם" - מעון יום שיקומי להעשרת חולי טרשת נפוצה בישראל, שישנה בצורה מהותית את חייהם, ומחויבותינו להקים אותו בהקדם האפשרי. הערב נוכל לבקר בתערוכה "אנשים שונים משנים את העולם" - טרשת נפוצה בעיניו של ילד". ואני רוצה להודות מעומק לבי לכל התורמים לתערוכה הזו ולפרויקט "בית-חם", חברים באגודה לטרשת נפוצה, חולים, בני משפחותיהם, אנשי האגודה, ואני רוצה לציין במיוחד את ג'נין ווסברג על פעילותה האנרגטית, תבונתה וחשיבתה הבונה.

פרופסור מיכאל סלע
מחלקה לאימונולוגיה

סגן יו"ר מועצת המנהלים מכון ויצמן למדע
נשיא כבוד האגודה הישראלית לטרשת נפוצה

Dear friends,

My commitment, for dozens of years, was to search for a drug / vaccine against Multiple Sclerosis. This search resulted in a specific drug "Copaxone" against the disease, approved for use in Israel, the United States, Canada and many other countries. In parallel, three different beta-interferon preparations have become available, and I am glad that professor Michel Revel of the Weizmann Institute of Science, who has been involved in a major way in this development, was awarded the Israel prize a few days ago, on Independence Day. I am especially gratified that the Weizmann Institute of Science has played such a crucial role in the development of drugs against Multiple Sclerosis.

But all of this concerns the improvement of the lot of the patients in the future. The purpose of the gathering tonight is to focus on and help in the creation of a multidisciplinary adult enrichment Multiple Sclerosis day care center. This will make a tremendous difference for the patients, and it is our duty to effectively institute it as soon as possible. This evening we are having the opportunity to see the exhibition "Different people make a difference in the world - MS through the eyes of a child". And I would like to thank from the bottom of my heart all those who contributed to this exhibition and to the project of the day care center: Members of the MS society, patients, their families, the staff of the Society, and I would like to single out Janine Vosburgh, for her energy, wisdom and constructive thinking.

Michael Sela
Institute Professor of Immunology
Deputy Chairman of the Board of Governors,
Weizmann Institute of Science
Honorary President,
The Israel Multiple Sclerosis Society

معهد فايتسمان للعلوم
رحوفوت ٧٦١٠٠، إسرائيل
بروفسور ميخائيل سيلع
قسم علم المناعة

أصدقائي الأعزاء ،

إن التزامي ، لعشرات السنين، كان للبحث عن عقار / لقاح ضد التصلب المتعدد.
وأفضى هذا البحث عن عقار خاص " كوباكسون ("Copaxone") ضد المرض، الذي
صودق على استعماله في إسرائيل ، الولايات المتحدة، كندا ودول كثيرة أخرى.
وبالمقابل ، ثلاثة مستحضرات بيتا - إنترفيرون مختلفة أصبحت متوفرة، وأنا سعيد أن
بروفسور ميشيل ريفيل من معهد فايتسمان للعلوم، من كان شريكا بمعظم مراحل هذا
التطوير ، قد تمت مكافأته قبل بضعة أيام، في يوم الاستقلال ، بجائزة إسرائيل.
يسعدني خاصة أن معهد فايتسمان للعلوم قد لعب ذلك الدور الحاسم في تطوير عقاقير
ضد التصلب المتعدد.

ومن كل هذه الاهتمامات تحسين أوضاع المرضى في المستقبل، إن هدف إجتماعنا
الليلة هو التركيز والمساعدة على إنشاء " بيت دافىء " - مركز تأهيلي يومي لمرضى
التصلب المتعدد للاثراء متعدد المجالات سيغير هذا جوهر حياتهم ، ومن واجبنا إنشائه
بأسرع وقت ممكن. كما نتاح لنا هذا المساء مشاهدة المعرض " أناس مختلفون يغيرون
العالم - التصلب المتعدد برؤية الطفل. "

بودي أن أشكر من أعماق قلبي كل من ساهم في هذا المعرض ومشروع " البيت
الدافىء " : أعضاء جمعية التصلب المتعدد، المرضى، عائلاتهم ، هيئة الجمعية
وأخص بالذكر جنين قسبرغ، على جهودها وحكمتها وفكرها البناء.

بروفسور ميخائيل سيلع
قسم علم المناعة
نائب رئيس مجلس الإدارة بمعهد فايتسمان للعلوم
رئيس شرف الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
THE ISRAEL MULTIPLE SCLEROSIS SOCIETY
الجمعية الإسرائيلية للتصلب المتعدد

הטרשת הנפוצה היא מחלה ניבזית המתעצת במלומדים ובמדענים מחד, ובחולים ובבני משפחותיהם מאידך, חרף כל המאמצים. אנחנו מנצחים פה ושם באחד הקרבות אך טרם ניצחנו במלחמה.

ובינתיים עלינו להאבק ולקבל את התמיכה הפיזית והמוסרית מיקרנו, וקודמת לכל - המשפחה.

על הורי החולים ועל בני הזוג חלות מטלות לא קלות שהם מקבלים על עצמם ברצון ובאהבה. אך מיוחדים ויוצאים מן הכלל הם הילדים, בנים ובנות לחולי טרשת שלעומת ילדים אחרים נכונה להם התמודדות רבת-שנים.

יש בהתמודדות הזאת כאב וצער אבל יש בה גם אתגר והרפתקה. התמודדות כזאת, מוציאה לעתים קרובות מן הילד את מיטב היצירתיות, התושיה והדמיון.

מי שזקוק להוכחה כי כך הדבר, יעבור נא בתערוכה ויתבונן ביצירותיהם של הילדים. עלינו להיות אסירי תודה שחלקו עימנו את כשרונם ופתחו בפנינו את סגור לבם. עזרתם חשובה לנו ואילו אנחנו נעמוד לצידם ויחד - נתגבר.

מיכאל שילה

יו"ר האגודה הישראלית לטרשת נפוצה

Multiple Sclerosis is a terrible disease that frustrates scholars and scientists on one hand, and patients and their families on the other, despite all their efforts. We win a battle here and there, but we have yet to win the war.

In the meantime, we must struggle and obtain physical and moral support from our loved ones and, above all, from our families.

The parents and spouses of patients assume a not inconsiderable burden which they take on readily and lovingly. But the truly exceptional ones are the children, the sons and daughters of MS patients who, unlike their peers, must cope with a difficult situation for many long years.

This coping contains elements of pain and sorrow, but it also encompasses aspects of challenge and adventure. It sometimes brings out the resourcefulness, imagination and the creative best in the child.

Anyone requiring proof of this need only walk through the exhibition and study the children's works of art. We should be very grateful that they have shared their talent with us and opened up to us the most secret places in their hearts. Your help is important to us. If we stand by them together - we will overcome.

Michael Shilo

Chairman, the Israel Multiple Sclerosis Society

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
THE ISRAEL MULTIPLE SCLEROSIS SOCIETY
الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد

التصلب المتعدد هو مرض حقيير يسخر بالمتقنين والعلماء من جهة، وبالمرضى وأبناء عائلاتهم من جهة أخرى، رغم كل الجهود. إننا ننتصر هنا وهناك بمعركة لكننا ننتصر بعد في الحرب. وحالياً علينا الكفاح وتلقي الدعم الجسماني والأخلاقي من أعزائنا، وفي المقدمة- العائلة. تُلقى على أهالي المرضى وعلى الزوجين مهام ليست بالسهلة يأخذونها على عاتقهم برغبة ومحبة. ويمتاز الأولاد، أبناء وبنات مرضى التصلب ازاء أولاد آخرين أنهم ينتظروهم مواجهة لسنين طويلة. يوجد بهذه المواجهة مؤساة لكن فيها أيضاً تحدٍ ومغامرة. مواجهة كهذه، تطلق أحياناً كثيرة من الولد أجود إبداع وحصافة وخيال.

من يحتاج إثباتاً للأمر، فالرجاء أن يتنقل في المعرض ويتمعن بأعمال الأولاد. علينا أن نكون ممنونين على مشاطرتهم إيانا موهبتهم وفتح قلوبهم لنا. عونهم مهم لنا ونحن سنقف إلى جانبهم ومعا - سنتغلب.

ميخائيل شيلو
رئيس الجمعية الإسرائيلية للتصلب المتعدد

ידידים יקרים,

השנה כבכל שנה מקיימת האגודה הישראלית לטרשת נפוצה אירוע התרמה. במסגרת האירוע מוצגת התערוכה: "אנשים שונים משנים את העולם - טרשת נפוצה בעיניו של ילד" במטרה לחלוק כבוד לילדים החיים עם טרשת נפוצה ולעודד הבנה ציבורית נרחבת, הזמינה האגודה ילדים ובני נוער בגילאי 5 עד 18, שהטרשת פגעה במישהו קרוב להם, ליצור יצירות אומנות המבטאות את רגשותיהם בנושא.

עבודות האמנות של הילדים משקפות פנים רבות של טרשת נפוצה - הקשיים שהיא גורמת ההבנה שהיא מעוררת לעתים והערכים האנושיים שאין בכוחה לבטל.

הילדים יצרו באמצעות טכניקות הבעה שונות, בחומרים מגוונים, יצירות בנושאים דמיוניים, מחייהם בביה"ס או במשפחה.

חלק מהעבודות המוצגות בקטלוג זה נעשו בסדנאות קייטנת הקיץ שהאגודה מקיימת עבור הילדים ומקצתן נעשו, באופן עצמאי בבית.

מזה 23 שנה, יום-יום, שעה-שעה, האגודה הישראלית לטרשת נפוצה מושיטה יד לעזרה לאלפי חולים ובני משפחותיהם בישראל.

אנו מבקשים לעזור לחולים, אשר מתגוררים בקומה הרביעית ללא מעלית ואינם יכולים לצאת מביתם בשל נכותם, אנו מבקשים לעזור לילדים בני 7-8 שנאלצים להחליף חיתולים להוריהם, אנו מבקשים לעזור לעולים חדשים חולי טרשת נפוצה המתמודדים עם קשיי קליטה ומחלה גם יחד, אנו מבקשים לעזור לחולים שננטשו ע"י בני משפחתם ונשארו בודדים בביתם, מתמודדים עם נכות איומה בחלקים שונים בגופם.

בבואנו לקבוע יעדים מדידים לאגודה לשנים 1999-2000, ולשנים הבאות, נשקול את מצב המחלה ושירותי הבריאות בישראל. בבואנו לעצב את הכיוונים לעתיד, נמשיך למקד את תשומת הלב בראש ובראשונה בפרט הלוקה בטרשת נפוצה - בניית אסטרטגיות המרחיבות את הנגישות, מסירות מכשולים ויצירת תנאים שבהם יכולים הלוקים בטרשת נפוצה לשאוף ולממש את חלומותיהם.

ארבע תרופות משמשות כיום לטיפול בחולי טרשת נפוצה, אך אין בהן די כדי לרפא את המחלה ולשפר את איכות חייהם של החולים. רופאים ואנשי מקצוע ברחבי העולם עמלים קשות כדי לפתח את התרופה המיוחלת, אמנותינו ותקוותינו היא כי הרפואה המודרנית תגלה את סיבת המחלה ותמצא תרופה נגדה עוד בימינו אנו. אולם עד למציאת התרופה רואה לעצמה האגודה הישראלית לטרשת נפוצה כמטרה ראשונה במעלה היום לספק לחולים ולבני משפחותיהם בית חם - מעון יום שיקומי להעשרת חולי טרשת נפוצה.

טרשת נפוצה מתחוללת אצל כל אדם בנפרד. אותו איש או אישה נלחמים במחלה בכוחות עצמם - אך אף אחד אינו לבד במערכה. האגודה הישראלית לטרשת נפוצה תמשיך להיות שם עבור החולים ובני משפחותיהם ולהציע את עזרתה - בעבודה משותפת וכאיש אחד נשיג את חזוננו המשותף.

מי ייתן והרצון הטוב והמאמץ המשותף יתרמו לשיפור איכות חיי החולים ובני משפחתם, וכי תהיה זו שנה שתוביל אל עשור בו נקיים הבטחותינו.

בתודה ובברכה,

ג'נין ווסברג
מנכ"ל

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
THE ISRAEL MULTIPLE SCLEROSIS SOCIETY
الجمعية الإسرائيلية للتصلب المتعدد

Dear Friends,

This year, as every year, the Society is holding a fundraising event.

As part of the event, we are holding an exhibition: "Different people make a difference in the world - Multiple Sclerosis through the eyes of a child".

In order to express our respect for children living with Multiple Sclerosis and to encourage wider public understanding, we have invited children and teenagers between the ages of 5 and 18 with a close relative affected by Multiple Sclerosis to create works of art that express their feelings on the subject.

The children's work shows many different aspects of Multiple Sclerosis - the difficulties it creates, the understanding it sometimes arouses and the human values it can't eradicate.

Using different techniques of expression and a variety of materials, the children have created works of art on subjects from their imagination, their school lives or their family lives.

Some of the pieces shown in this catalogue were made in our summer camp workshops and some were made independently at home.

For 23 years now, day by day, hour by hour, the Israel Multiple Sclerosis Society has been lending a hand to help thousands of patients and their families in Israel.

We strive to help patients who live on the fourth floor with no elevator and cannot leave their homes due to their disability. We try to help 7 or 8 year old children who have to change their parent's diapers. We want to help the new immigrants suffering from Multiple Sclerosis and facing problems of absorption as well as the disease. We try to help patients abandoned by their families and left alone in their homes, facing terrible disabilities in different parts of their bodies.

When we come to determine measurable targets for the years 1999, 2000 and the years to come, we will consider the state of the illness and health care services in Israel. As we come to shape our future directions, we will continue to focus our attention first and foremost on the individual with Multiple Sclerosis - building strategies to expand accessibility, remove obstacles and create conditions in which Multiple Sclerosis patients can aspire to realize their dreams.

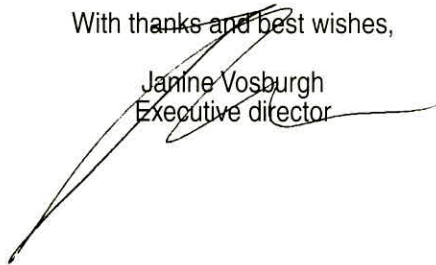
There are four medicines used today to treat Multiple Sclerosis, but they are not enough to cure the disease and improve the patient's quality of life. Doctors and professionals around the world are working hard to develop the longed-for cure. We believe and hope that modern medicine will find the reason for the disease and a way to cure it in our time. But until this cure is found, the Israel Multiple Sclerosis Society sees its primary aim today being to provide a warm home for patients and their families - a Multidisciplinary Adult Enrichment Day Care Center.

The outbreak of Multiple Sclerosis is different in each individual. Although every man or woman fighting the disease fights it alone - no-one is alone in the battle. The Israel Multiple Sclerosis Society will continue to be there for the patients and their families - offering its help. Working together, as one, we will achieve our common vision.

Let us pray that our good will and joint efforts will help improve the quality of life for the patients and their families, and that this will be the year to start off a decade in which we keep our promises!!!

With thanks and best wishes,

Janine Vosburgh
Executive director

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
THE ISRAEL MULTIPLE SCLEROSIS SOCIETY
الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد

اصدقائي الاعزاء،

هذا العام، وكما في كل عام، تنظم الجمعية حفل تبرعات
وضمن الحفل سيتم عرض معرض:

"أناس مختلفون يغيرون العالم - مرض التصلب المتعدد برؤية الطفل".

بهدف تكريم الاولاد الذين يعيشون مع مرض التصلب المتعدد وتشجيع الوعي الجماهيري وتعميقه، دعت الجمعية
مجموعة من الاولاد والفتية في اجيال ٥ حتى ١٨، والذين أصاب التصلب المتعدد احد اقربائهم، الى القيام باعمال فنية
تعبر عن احساسهم حول هذا الموضوع.

الاعمال الفنية للاولاد، تعبر عن جوانب متعددة من مرض التصلب المتعدد والصعوبات الناتجة عنه، وصور الفهم الذي تثيره
احياناً، والقيم الانسانية التي يعجز المرض عن الغائها.

الاولاد سيقدّمون، ومن خلال الاستعانة بوسائل فنية ذات تعابير متنوعة، مواد مختلفة، اعمالاً فنية خيالية، من
مشاهد حياتهم ضمن المدرسه او العائلة.

قسم من الاعمال المعروضة ضمن هذا الكاتالوج تم انتاجها في ورش المخيمات الصيفية وبعضها تم اعداده بصورة شخصية
في البيت.

كل يوم، وكل ساعة، منذ ٢٣ عاماً، تمد الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد يدها لمساعدة آلاف المرضى وابناء
عائلاتهم في اسرائيل.

اننا نطلب المساعدة للمرضى الذين يسكنون في الطابق الرابع بدون مصعد كهربائي ولا يستطيعون مغادرة البيت بسبب الاعاقه.
نحن نطلب المساعدة لاولاد في جيل ٧-٨ سنوات يضطرون الى تبديل الحفاضات لوالديهم. نحن نطلب المساعدة لقادّمين جدد
مصابين بالتصلب المتعدد والذين يجدون صعوبات بالغة في الاستيعاب والتعامل مع المرض على حد سواء.
نحن نطلب المساعدة للمرضى الذين تركهم ابناء عائلاتهم بقوا لوحدهم في البيت، ويواجهون متاعب ومصاعب شاقه
مع الاعاقه الرهيبة في مختلف اعضاء اجسامهم.

إننا إذ نحدد الاهداف المرجوه للجمعية للاعوام ١٩٩٩، ٢٠٠٠، ٢٠٠١ وللسنوات القادمة، نقوم بدراسة حالة المرضى وخدمات
الصحة في اسرائيل. واننا إذ نقوم ببلورة طريقنا المستقبلية، نؤكد على ان يبقى مركز اهتمامنا الأول: العنصر الانساني المصاب
بالتصلب المتعدد وبناء استراتيجيات لتوثيق العلاقة والمباشرة، إزالة العوائق وتوفير شروط تتيح
للمصابين بالتصلب المتعدد الطموح الى تحقيق احلامهم.

بالعمل المشترك، معاً كشخص واحد، نحقق احلامنا وطموحاتنا المشتركة.
مرض التصلب المتعدد يصيب كل انسان على حده. الشخص المصاب، سواء كان رجلاً او امرأه يكافح المرض
بقواه الذاتية - ولا يقف انا منهم وحيداً في هذه المعركة.
ستبقى الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد، العنوان للمرضى وابناء عائلاتهم - وعرض مساعدتها.

تتوفر اليوم اربعة ادوية لعلاج مرض التصلب المتعدد، الا انها لا تكفي لعلاج الداء وتحسين جودة الحياة للمرضى.
ويعكف الاطباء والمهنيون في انحاء العالم بصورة متواصلة على تطوير الدواء المرجو، ونأمل في ان يتمكن الطب الحديث
من العثور على الدواء.

الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد، ترى أن هدفها الأول، في هذه المرحلة، هو توفير البيت الدافئ للمرضى وابناء
عائلاتهم: نادي يومي تاهيلي لاثراء مرضى التصلب المتعدد.

نرجو، بالنية الصادقة والجهد المشترك، ان نساهم معاً في تحسين جودة حياة المرضى وابناء عائلاتهم وان تكون السنة
فاتحة خير نحو عقد من السنين، ننجز فيه ما وعدنا.

مع الاحترام والتقدير
جنين قسبيرغ
مديره عامة

אמנות כתרפיה

מעצם מהותה מחברת האמנות את האדם לכוחותיו היצירתיים, החיבור ליצירתיות הוא חיבור לכוחות החיים והצמיחה, ולכן הכוחות הבריאים תומכים בהתמודדות ובגדילה. אפשר לראות במעשה היצירה עצמו מסע פנימה אל תוך נבכי נפשו ועולמו הלא מודע של היוצר.

מסע זה הוא מסע ראשוני המאפשר לאדם לתקשר באופן בלתי אמצעי עם עולמו. מאז ומעולם שימשה האמנות כמתווך בין האדם לעולמו הפנימי, ובינו לבין אלוהיו. האדם השכיל להשתמש במעשה היצירה ככלי עיבוד והתמודדות, הן עם עולמו הפנימי והן עם עולמו החיצוני. האמנות אפשרה לאדם להתמודד עם מציאות חיוו, להתמודד עם המציאות המצויה ולהזמין מציאות רצויה.

מבחינה זו יוחסו לכוחות היצירה כוחות מאגיים (לדוגמה: אמנות פולחנית). יתרה מכך, יש הטוענים כי מעבר לשימוש ה"מאגי" ביצירה והזמנת מציאות אחרת בעזרתה, מעשה היצירה עצמו משפיע על דפוסי גלי המוח ומערכת העצבים בכלל, ומכאן משנה את יחסו של האדם לעולם (לדוגמה: ממצב של קבעון וחרדה למצב של יצירתיות והתרוממות רוח...). בכל מקרה, אפשר לטעון כי במעשה היצירה עצמו, האדם מגיע למודעות כוחותיו היצירתיים ומשתמש בהם ככלים לרכישת דרכי התמודדות המעצימים את הכוחות החיוביים שבתוכו ומשכללים את התקשורת האישית והבינאישית, במיוחד את דרכי התמודדותו ויחסו למציאות חיוו. היצירה ברובה מעשה ספונטני, ומצויה באמתחתו של כל אדם המבקש אותה. זו זכותו המולדת של כל אדם המבקש להיכנס אל עולמו הפנימי, המודע והלא מודע.

האמנות מאפשרת לאדם לעבד את רגשותיו, במסע לגילוי כוחותיו המרפאים במטרה להתמודד עם מה שמזמנים לו החיים. מחלת הטרשת מאלצת את הילד הבריא להתמודד עם הורה חולה המאבד בהדרגה את כוחותיו ויכולתו התפקודית. הילד עומד פנים אל פנים מול חוסר האונים של ההורה, שבנסיבות רגילות, מהווה גורם סמכותי מגונן ותומך. בנסיבות אלה מלווה הילד הבריא את ההורה החולה בהתמודדות יומיומית קשה ואכזרית. העבודות המוצגות לפנינו, הן מגוונות ומתארות קשת רחבה של דרכים ומסעות פנימיים. בעבודות מסויימות אפשר לראות באופן ברור ביטויים למחלה, כפי שהיא נתפסת בעיני הילד היוצר. בעבודות אחרות אפשר לזהות את הדרך שבה בחר הילד להתמודד עם המחלה. בחלק מהעבודות לא רואים קשר מובהק, או כל רמז למחלת ההורה או להתמודדות עמה. אך ללא ספק, אפשר לראות את כוחותיו של הילד, שיצר אותה.

התערוכה פותחת צוהר לעולמם של ילדים להורים חולי טרשת נפוצה. עבודותיהם משמשות תעודה אנושית מרתקת המציגה בפנינו את מסעם של ילדים אלה אל תוך עולמם הפנימי. במסע זה הם מתמודדים עם שדים ומפלצות המייצגים את המחלה אך גם מגלים ונחשפים למעיינות כוחותיהם הבריאים. כל אחד מהם יצר מעמקי נשמתו, תוך שהוא נותן ביטוי לתחושותיו כלפי מחלת הטרשת של ההורה. אנו עדים לכוחותיהם ואומץ ליבם של ילדים אלה, ושל כל ילד או ילדה הנמצא בתוכנו, בהתמודדות עם נסיבות חיים המציבות אתגרים.

סיגלית בן שטריק
מטפלת באמנות

Art as Therapy

By its very nature, art puts man in touch with his creative powers. The connection to creativity is a link to the power of life and growth and thus to the healthy forces that support the ability to cope and grow. The creative process itself can be viewed as a journey inward to the deepest reaches of the soul and the unconscious of the creative individual. This is a primal voyage that enables man's direct communication with his world.

From the dawn of history, man has used art as an intermediary between himself and his inner world, between himself and his god. He was wise enough to use the act of creating to help him adapt to and cope with both his internal and external worlds. Art allowed man to contend with the realities of his life, to cope with the prevailing reality and summon up the desired reality. From this standpoint, magical powers were ascribed to the faculties of creation (for instance, ritual art).

Moreover, some claim that beyond the "magical" use of creation and the summoning up of a different reality through it, the very act of creating affects brain wave patterns and the nervous system in general, thence changing man's relationship to the world (for example, from a state of stagnation and anxiety to a state of creativity and spiritual exaltation). In any case, it could be claimed that in the act of creating man learns to recognize, to develop and to use his creative powers as tools for acquiring methods of coping that intensify the positive forces within him and refine personal and interpersonal communication, and, even more so, his relationship to and manner of coping with the reality of his life.

Creation is, in the main, a spontaneous act, in reach of anyone who wants it. It is the inherent right of anyone who wants to enter his own conscious and subconscious internal world. Art enables man to process his feelings in his journey to discovery of his therapeutic powers to coping with whatever life hands him.

Multiple Sclerosis forces the child to cope with a parent who gradually loses strength and ability to function. The child must face the helplessness of a parent who, under normal circumstances, is supposed to be the protective and supportive authority. Under these circumstances, the child must share in the parent's difficult and cruel struggle.

The works before us are eclectic and describe a broad spectrum of paths and voyages inward. Some works present a clear expression of the disease as perceived by the young artist. In other works, we can see the way the child chose to cope with the disease. Some works do not show a clear connection or even a hint of the parent's disease or the manner of contending with it. The strength of the child who drew the picture, however, shines through unequivocally.

The exhibition is a window into the world of the children of MS patients. Their works are a fascinating human document that shows us the journey of these children into their inner world. On their way, they must struggle with demons and monsters that represent the disease, but they also discover the fountainhead of their healthy strengths. They all created works of art from the depths of their souls, giving vent to feelings about their parents' illness. We are witness to the strength and courage of these children and to the child within all of us, in our daily coping with the vicissitudes of life and the challenges it presents.

Sigalit Ben Sheerit
Art Therapist

ציור

PAINTING

דמיינו

עולם בו ממשלות משפרות באמת את איכות החיים של אזרחיהן
האם זו בקשה גדולה מדי...?

Imagine

a world where governments actually improve the quality of people's lives

Is it too much to ask...?

1

מיכל דגן | 6.5 | Michal Dagan

ציירתי את שקיעת השמים, רציתי לצייר את אימא שלי מסתכלת על השקיעה אבל לא יצא לי טוב אז ערבבתי את כל הציור, כי אמא שלי לא מרגישה טוב. I drew the sky with the sun setting. I wanted to show my mother looking at the sunset. But it didn't come out good, so I mixed up the whole picture because my mother doesn't feel good.

אקריליק על בד | 35x40 | Acrylic on canvas

2

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

אדם טובע בתוך רע ומפלצת המחלה שולטת באדם הטוב. A person drowning in evil, and monsters. The illness is a monster and it controls the good person.

אקריליק על בד | 50x40 | Acrylic on canvas

3

קטיה רוזמן | 7 | Katya Rozman

קטיה ואמא. katya and Mom.

אקריליק על בד | 25x35 | Acrylic on canvas

4

סחר בנדר | 7.5 | Sahar Bander

שמש, והיא עוזרת למחלות, והים גורם למחלות של האנשים. Sun, which helps illnesses, and the sea causes people's illnesses.

אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

5 |
ארתור מרזיב | 8 | Artur Marziew
 שמש בתוך שחור.
 Sun in the blackness.
 אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

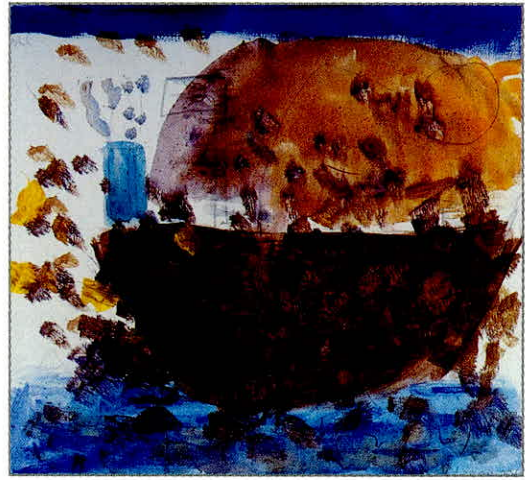
6 |
מאור רויטמן | 8 | Maor Roitman
 ים כחול שמים אדומים.
 Blue sea, red skies.
 אקריליק על בד | 35x35 | Acrylic on canvas

7 |
ליזי אולישובק | 9 | lizzie Olishok
 אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

8 |
חן מור | 9 | Hen Mor
 ספינה עם נדילות.
 A leaking boat.
 אקריליק על בד | 30x45 | Acrylic on canvas

* 9 |

לארה ווסברג | 9 | Lara Vosburgh

הציור מדבר על אוניה ששטה לאיזה ארץ, אבל בסוף הם מגיעים לאי-קטן, ויש סערה והם תמיד נשארים באי.

The picture shows a ship sailing to some country, but at the end they come to an island and there is a storm, and they stay on the island forever.

אקריליק על בד | 50x45 | Acrylic on canvas

| 10 |

אלונה דובובסקי | 10 | Alona Dubovsky

צבעים וצורות ותחושותיי אליהם.

Colors, a shape for every color and how I feel about the color and the world.

אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

| 11 |

יעל דגן | 10 | Yael Dagan

ניתן להבחין ולראות אדם מהשלב שבו הוא בריא ועד לשלב המחלה. A picture where you can make out and see a person from the stage that he is healthy until the stage that he is stricken by the disease.

אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

| 12 |

בן גוטמן | 10 | Ben Gutman

בציור זה רציתי לבטא את הדבר שעבר על המשפחה ואיך שנשארו מאוחדים. In this picture I wanted to express what my family experienced and how we stayed united.

אקריליק על בד | 25x35 | Acrylic on canvas

| 13 |

מעין שדה | 10.5 | Mayan Sadeh

עשיתי שלושה איים, שניים כאילו בריאים במצב טוב וזה שבאמצע חולה ומרחיקים אותו מהחברה.
I made three islands. Two of them are like healthy people in good shape and the one in the middle is sick and he is kept far away from society.

אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

| 14 |

יובל ויותם יוגב | 10.5, 8.5 | Yuval, Yotam Yogev

התכוונו להראות מה אנחנו מרגישים לגבי הטרשת.
We meant to show what we feel about MS.

אקריליק על בד | 65x40 | Acrylic on canvas

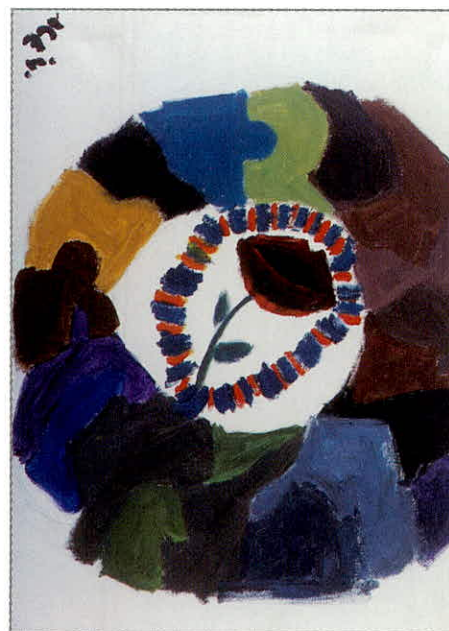
| 15 |

אופיר דורא | 11 | Ofir Dura

הרגשתי את הטרשת בידיים אך אמא מרגישה ומה עובר עליה ואז ידי לבד ציירו את הציור.

I felt MS with my hands, how my mother feels and what she is going through, and then my hands drew the picture by themselves.

אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

| 16 |

ורד חיים | 12 | Vered Haim

פרח בתוך גלגל צבעים.
Flower in a wheel of colors.

אקריליק על בד | 50x70 | Acrylic on canvas

17

נועה לירן | 12

אני ציירתי בעבודה את המשפחה שלי שאנו שטים באוניה ואנו טובעים ואז אבי טובע והוא היה חולה בטרשת. In the work I drew my family that we are sailing in a boat and we are drowning, and then my father drowns and he was sick with MS.

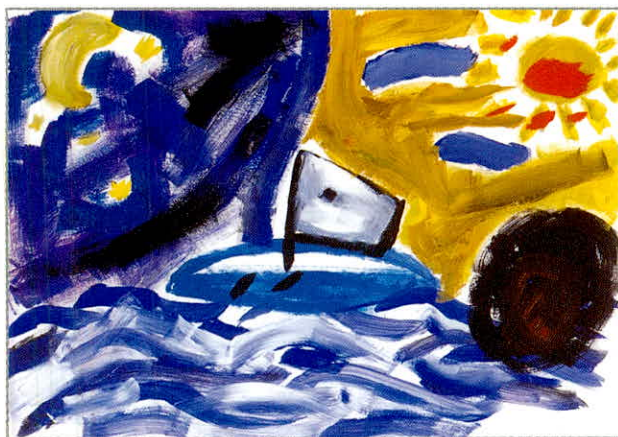
אקריליק על בד | 50x60

18

שגיא מרדכי | 12

אקריליק על בד | 50x45

19

דנה ברונפלד | 13

ציירתי ציור המתאר איך האנשים שחולים בטרשת מנסים "לברוח" מהמחלה ומצליחים! הכתם השחור בים הוא הטרשת. I drew a picture showing how people who suffer from MS try to escape the disease and succeed! The black spot in the ocean is MS

אקריליק על נייר | 57x77

20

מאי בנדר | 13

דמות שחורה על הר, הולכת ונמחקת. Black figure disappearing.

אקריליק על בד | 50x70

| 21 |

Gal Hamburger | 13 | גל המבורגר

בעבודתי מוצגת סירה טובעת בשעת סערה. הסיבה לבחירה בסירה טובעת היא ההרגשה שחשתי שעה שסופר לי על מחלת אבי. סערה שהתחוללה בלבי.
There is a ship sinking during a storm. The reason I picked a sinking ship of all things is that this is how I felt when they told me that my father is sick. A storm took place in my heart.

אקריליק על בד | 60x70 | Acrylic on canvas

| 22 |

Shiran Rozenberg | 13 | שירן רוזנברג

אניה שטה / רגיעה.
Ship sailing / serenity.

אקריליק על בד | 40x50 | Acrylic on canvas

| 23 |

Gil Tankos | 13 | גיל טנקוס

העבודה על ספינה שהלכה לאיבוד והגיעה לעולם מוזר ומצחיק. השמש ירוקה, הים עם נקודות סגולות והשמיים חומים.
This work is about a ship that got lost and arrived at a strange and funny world. The sun is green and the sea has dots, sky is brown.

אקריליק על בד | 35x45 | Acrylic on canvas

| 24 |

Gal Hamburger | 13 | גל המבורגר

אבי חולה טרשת נפוצה, זה התגלה כשהייתי בן 6 שנים. ילד קטן, וזה גרם לי לבלבול רב, לכן העבודה שלי מבטאת את הבלבול הרב והחוויה שחשתי בילדותי.
My father has MS. They discovered it when I was six years old. And it made me very confused. So this picture expresses the great confusion and the emotional experience that I felt when I was a child.

אקריליק על בד | 45x55 | Acrylic on canvas

26 |

Roi Ushpitz | 13.5 | חוּעִי אוּשְׁפִּיץ

עשיתי עבודה זו כדי להגיד שבמחלה לפעמים יש רגעים שמחים ולפעמים עצובים.

I made this work to show that in the disease there are sometimes happy moments and sometimes, sad ones.

אקריליק על בד | 50x40 | Acrylic on canvas

25 |

Eli Koshlev | 13.5 | אלי קושלב

ציירתי את החיים לפני תקיפתו של החיידק ואת החיים שאחרי. את הקטעים היפים ואת הקטעים הקשים.

Life before the germ attacked and life afterwards. The beautiful parts and the hard ones.

אקריליק על בד | 35x45 | Acrylic on canvas

27 |

Yael Kuppershmid, Yael Sabag | 14, 14 | יעל קופרשמיד ויעל סבאג

הרעיון הוא שהעץ הוא חולה הטרשת, והמערבולת היא המחלה שמנסה לעקור את החולה מהמקום בו הוא נמצא. החולה נעזר בשורשים (משפחה) כדי להישאר במצבו. The idea is that the tree is sick with MS, and the whirlwind is a disease that is trying to uproot the sick person from the place where he is standing. The sick person is helped by roots (family) to stay in his situation.

אקריליק על בד | 50x40 | Acrylic on canvas

28 |

Tal Gutman | 14 | טל גוטמן

מטרת הציור היא להמחיש את העובדה שבעולם שלנו יש אנשים שונים: חולים, בריאים, טיפשים, חכמים, כולם שונים וגם שווים.

The object of the picture is to depict the fact that in our world, there are different people: sick, healthy, foolish, wise, but every last one of them is different and equal.

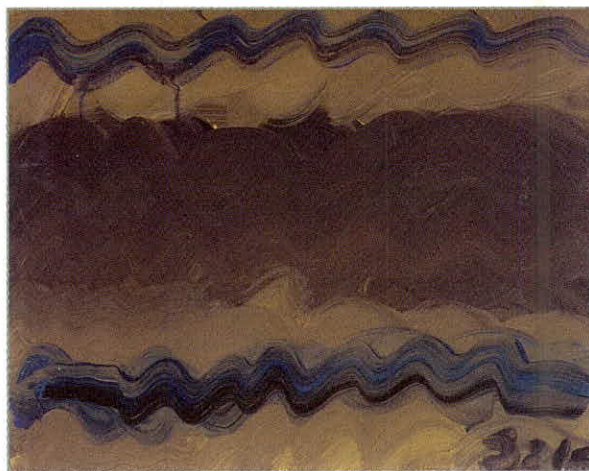
אקריליק על נייר | 57x77 | Acrylic on paper

* 29 |

Erez Gogig | 14.5 | ארז גוגיג
גלים של עליות ומורדות במחלה.
Waves of ups and downs in MS.

אקריליק על בד | 35x45 |

| 30 * |

Erez Gogig | 14.5 | ארז גוגיג

העיגול והאליפסה השחורים מסמלים אנשים במצוקה שבגלל מצוקתם הם מאוחדים. הם לא יודעים איפה הם נמצאים בגלל הערפול. לעומת זאת יש צורות עם פינות וגבולות ברורים, הם גם צבועים בצבעים עליזים יותר.
The black circle and the ellipse symbolize people who are suffering and because of their distress they are united. They do not know where they are because of the mist. In contrast there are shapes with clear corners and borders and they are also painted in happier colors.

אקריליק על בד | 45x55 |

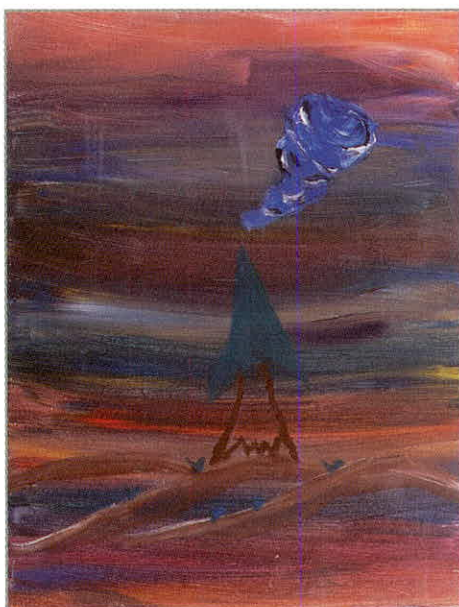
| 31 |

Leah Moshinsky | 16 | לאה מושינסקי

בציור ניסיתי להביע קצת את מצב רוחי בקשר לטרשת: מהצד החיצוני יש התנהגות שהיא בצבע שמח טורקיז ושאותו אני מנסה למשוך כמה שיותר, אך מהצד הפנימי יש את הכאב והתופעות הפחות נעימות של חיי היום-יום בטרשת, ושהרוח עצמה היא בחולה ומהולה בהרבה דברים.

In my work I tried to express some of my mood about MS. There is external aspect, there is behavior which is in a happy color turquoise and which I try to carry on as long as possible. But in the other side, there is the pain and the less pleasant parts of every day life with MS, and the spirit itself is startled and mixed up with many things.

אקריליק על בד | 35x45 |

| 32 |

Danit Goldblatt | 17.5 | דנית גולדבלט

עבודה זו עשיתי כדי לייצג את הצד האופטימי של האנשים אשר חיים עם המחלה, את ניצחונם ואת היציבות הנפשית שלהם.
I did this work to present the optimistic side of people who live with the disease, their stability and their emotional triumph.

אקריליק על בד | 35x45 |

רישום

DRAWING

דמיינו

עולם בו זכויות האדם אינן נחלתם של מעטים ברי מזל
האם זו בקשה גדולה מדי...?

Imagine

a world where rights are not just for the lucky few

Is it too much to ask...?

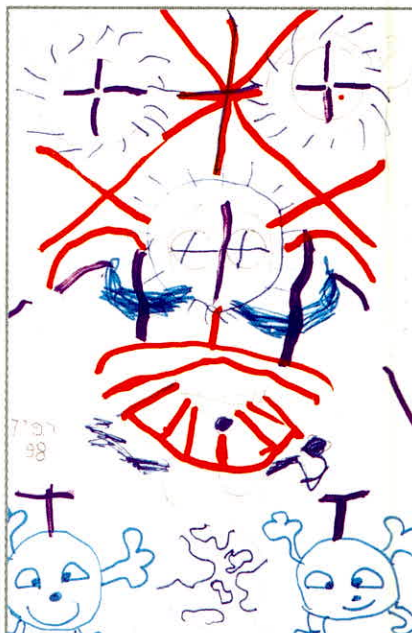
33

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

מלחמת הטובים ברעים שהם יצורים מהעולם החיצון, טרשת היא מפלצת
איומה שהטובים נלחמים בה.

The war of the good and the bad which are creatures from outer
space. MS is a monster that the good ones are fighting.

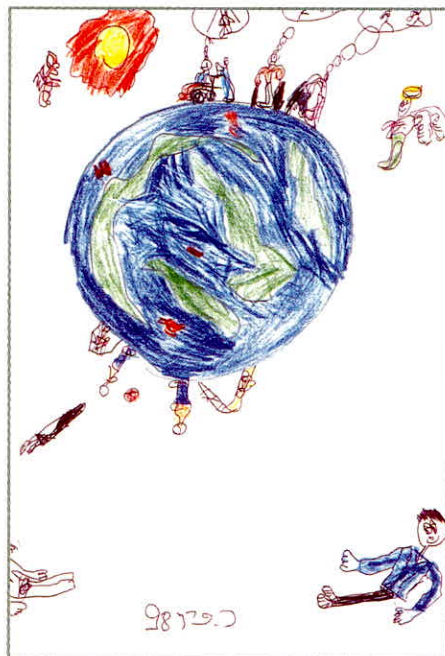
טושים ועיפרון על נייר | 27x37 | Indian ink and pencil on paper

34

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

צבעי עיפרון על נייר | 57x40 | Color pencils on paper

35

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

עט וצבעי עיפרון על נייר | 33x25 | Pen and color pencils on paper

36

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

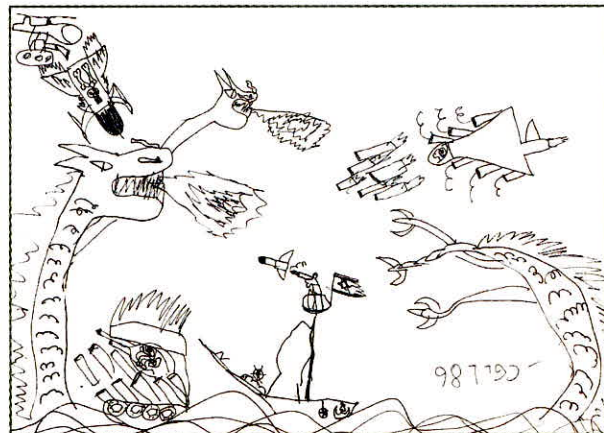
פנדה על נייר | 27x37 | Panda on paper

| 38 |

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

עיפרון על נייר | 25x33 | Pencil on paper

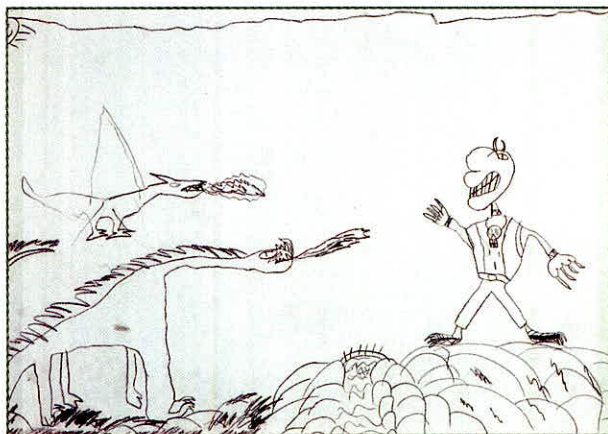
| 37 |

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

מפלצת שלחמת.

Monster fights.

עיפרון על נייר | 57x77 | Pencil on paper

| 39 |

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

המפלצת תוקפת את האישי הטוב.

The monster attacks the good man.

עיפרון על נייר | 57x77 | Pencil on paper

| 40 |

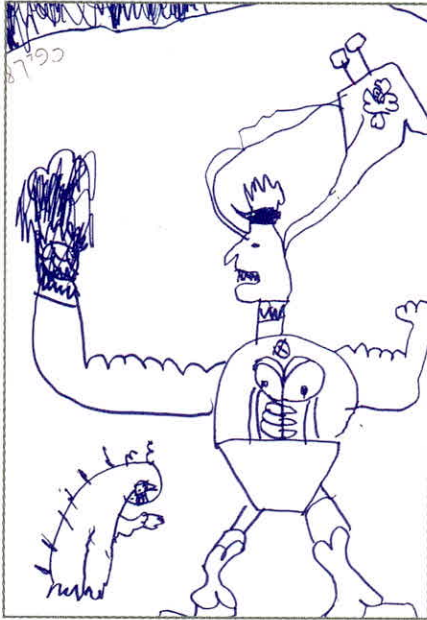
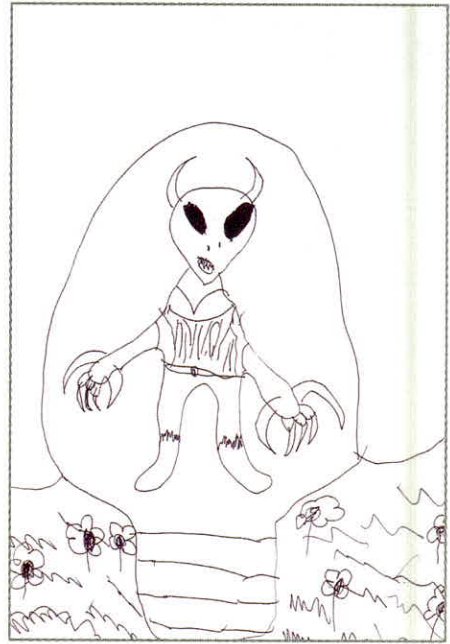
כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

עט על נייר | 25x33 | Pen on paper

41

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz
מפלצת רעה וקטנה מתחשמלת.
A wicked little monster is being electrocuted.

עט על נייר | 27x37 | Pen on paper

42

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

טוש על נייר | 33x25 | Indian ink on paper

43

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

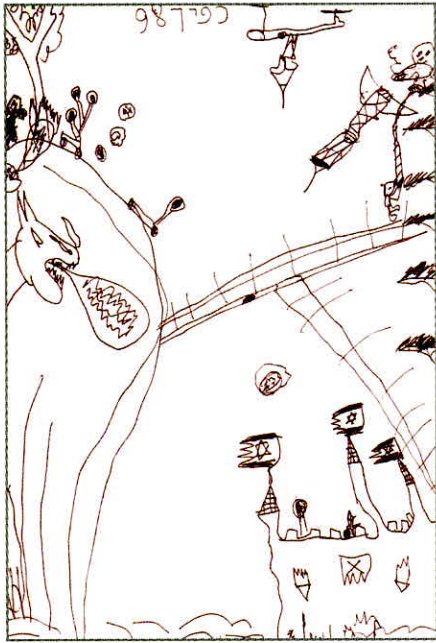
טוש על נייר | 25x33 | Indian ink on paper

44

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

עט על נייר | 27x37 | Pen on paper

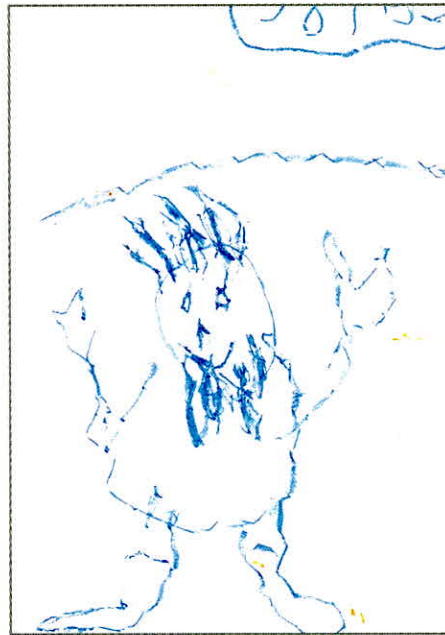

46 |
K'fir Ushpitz | 6.5 | כפיר אושפיץ
 נוף.
 landscape.

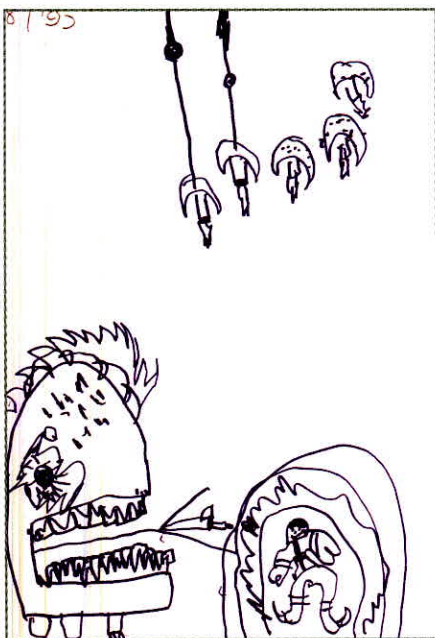
Pen on paper | 37x27 | עט על נייר

45 |
K'fir Ushpitz | 6.5 | כפיר אושפיץ
 עיפרון על נייר | 27x37 | Pencil on paper

47 |
K'fir Ushpitz | 6.5 | כפיר אושפיץ
 פנדה על נייר | 25x33 | Panda on paper

48 |
K'fir Ushpitz | 6.5 | כפיר אושפיץ
 טוש על נייר | 25x33 | Indian ink on paper

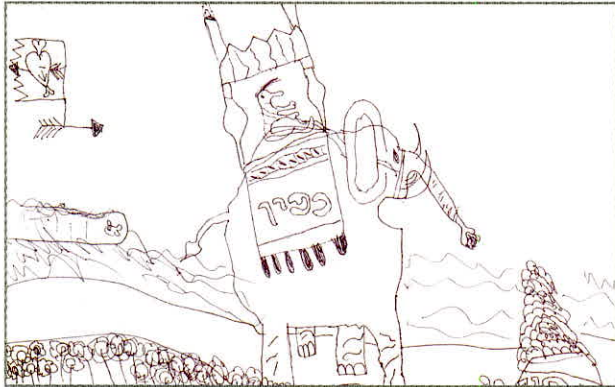
ר
 י
 ש
 ו
 ס

| 50 |

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

האנשים רוקדים כי המפלצת לא יכולה למצוא אותם.
People dance because the monster can't find them.

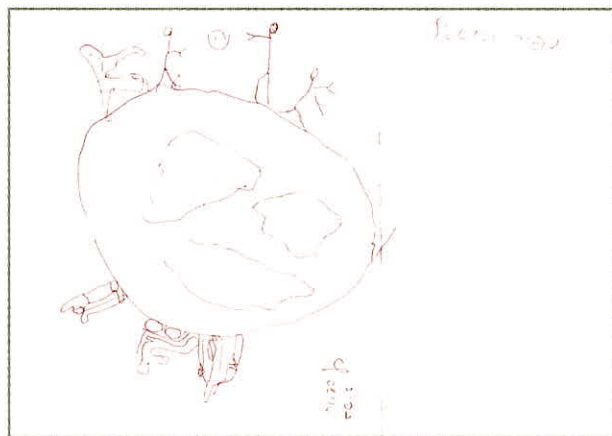
טוש על נייר | 25x33 | Indian ink on paper

| 51 |

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

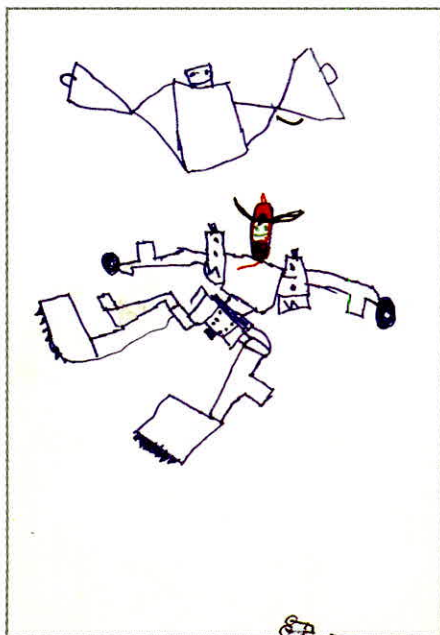
עט על נייר | 27x37 | Pen on paper

| 52 |

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

עט על נייר | 25x33 | Pen on paper

| 53 |

קטיה רוזמן | 7 | Katya Rozman

טושים על נייר | 33x25 | Indian ink on paper

54

Katya Rosman | 7 | קטיה רוזמן

אבא הולך הביתה לאכול.
Daddy goes home to eat.

פנדה וטושים על נייר | 33x25 | Panda and Indian ink on paper

55

גלפנבין ליאורה | 7 | גלפנבין ליאורה

ילדה בוכה כי אמא שלה חולה.
A child is crying because her mother is ill with MS.

עפרון וצבעי פסטל על נייר | 25x33 | Pen and color pencils

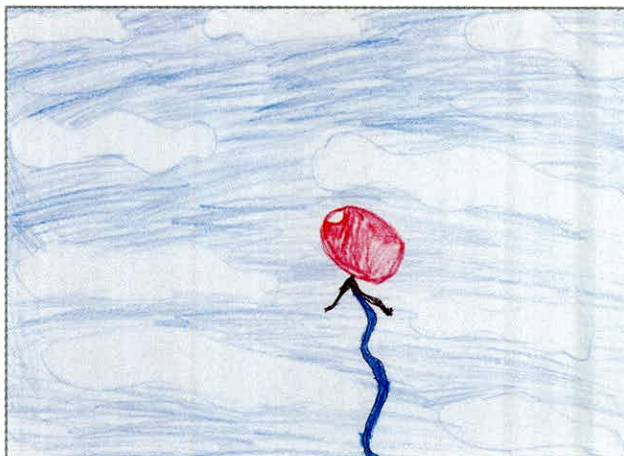

56

Galfanbin Liora | 7 | גלפנבין ליאורה

אוניה בים סוער.
Boat in a stormy sea.

עפרון וטושים על נייר | 25x33 | Pencil and Indian ink on paper

57

גלפנבין ליאורה | 7 | Galfanbin Liora

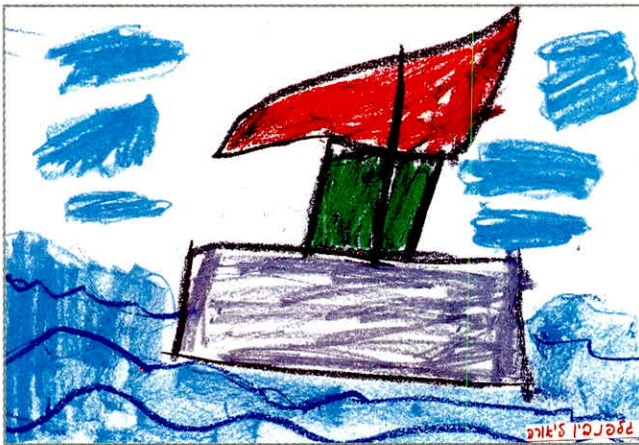
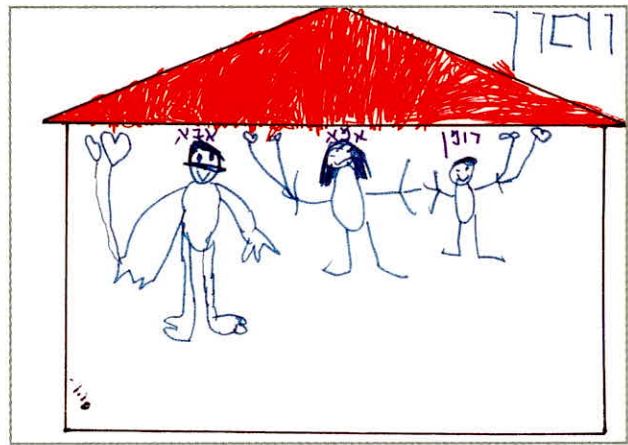
טושים, עט וצבעי עפרון על נייר | 25x33 | Indian ink, pen and color pencils on paper

58

קטיה רוזמן | 7 | Katya Rosman
המשפחה שלי אוהבים אחד את השני.
My family loves one another.

טוש על נייר | 33x25 | Indian ink on paper

59

ליאורה גלפנין | 7 | Liora Galfanbin

פנדה על נייר | 27x37 | Panda on paper

60

קטיה רוזמן | 7 | Katya Rosman
אמא כשהיתה עובדת.
Mommy when she could work.

פנדה על נייר | 27x37 | Panda on paper

61

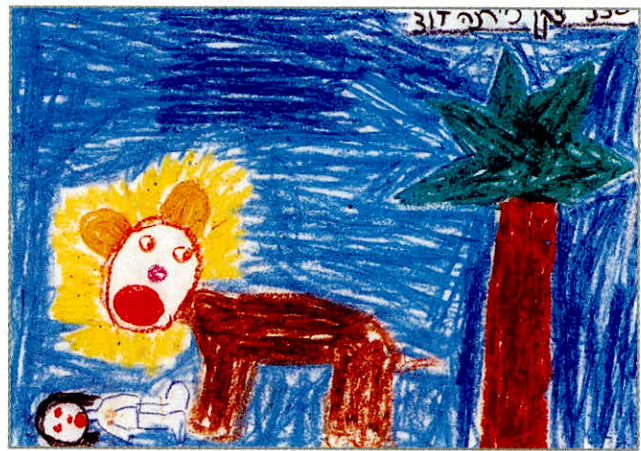
מאור רויטמן | 8 | Maor Roitman

עיפרון על נייר | 70x100 | Pencil on paper

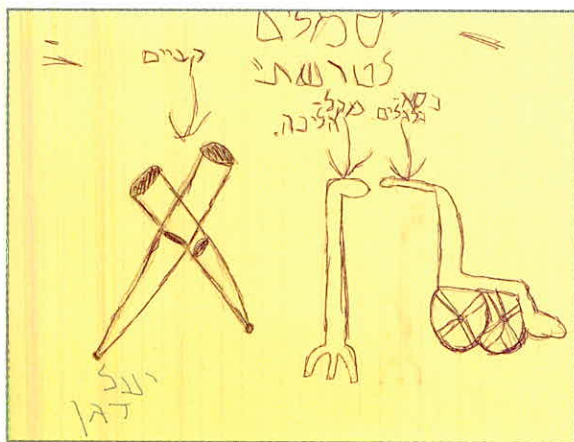
62 | גילה יצקן | 10
Gila Yatzkan | 10 | גילה יצקן

פנדה על נייר | 37x49 | Panda on paper

63 | עינת יצקן | 11
Einat Yatzkan | 11 | עינת יצקן

פנדה על נייר | 25x33 | Panda on paper

64 | יעל דגן | 10
Yael Dagan | 10 | יעל דגן
סמלים לטרשת.
Symbols of MS.

עיפרון ועט על נייר | 25x33 | Pencil and pen on paper

65 | עינת יצקן | 11
Einat Yatzkan | 11 | עינת יצקן
מסתירים כאב.
Hiding pain.

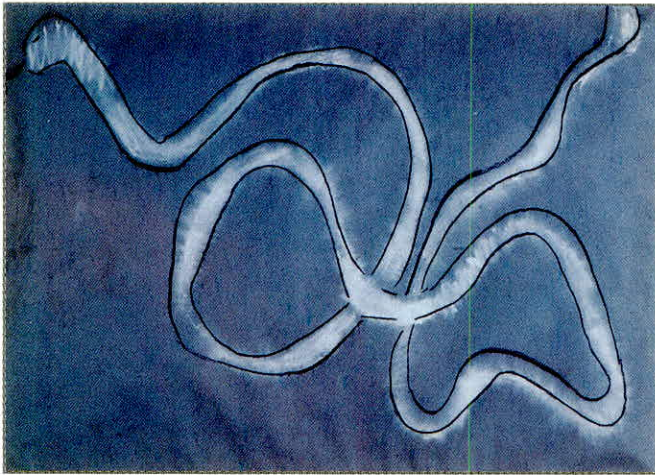
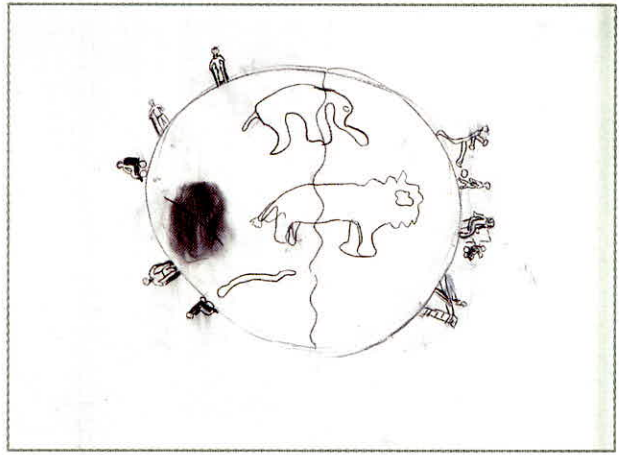
עיפרון וטוש על נייר | 25x28 | Pencil and Indian ink on paper

66

שלומית טלמור | 11 | Shlomit Talmor

אנשים בריאים ואנשים חולים.
Healthy people and sick people.

פחם שחור על נייר | 57x77 | Black chalk on paper

67 | *

אילת הדאיה | 11 | Ayelet Hadaya

הטרשת היא נחש.
MS is a snake.

גיר לבן על בריסטול שחור + נייר פרגמנט ופחם שחור | 57x77
White chalk on black paper and pergament paper and black chalk

68 |

אברהם שף | 11 | Avraham Shef

כדור הארץ שלנו.
Our earth.

עט על נייר | 25x33 | Pen on paper

69 |

עופרי פז | 11.5 | Ofri Paz

ציירתי את אבא שלי עם גוף שרירי והוא אומר "לא רציתי להשתנות".
ציירתי את הציור כי אבא שלי פעם היה מתאבק.
I drew my father with muscular body and he's saying:
"I didn't want to change", because he used to be a wrestler.

עיפרון ואקריליק על נייר | 57x77 | Pencil and acrylic on paper

70
נועה לירן | 12
 עכשיו אבא חזק ויכול לעשות הכל.
 Now Daddy is strong and can do everything.
 Pen on paper | 25x33 | עט על נייר

71
חן לביא | 12.5
 רואים בעבודה את מה שאני מרגישה.
 You can see in the work what I feel.
 Pencil and pastels on paper | 25x33 | עיפרון וצבעי פסטל על נייר

72
חן לביא | 12.5
 "אנשים שונים משנים את העולם."
 Different people make a difference in the world.
 Pencil and pastels on paper | 25x33 | עיפרון וצבעי פסטל על נייר

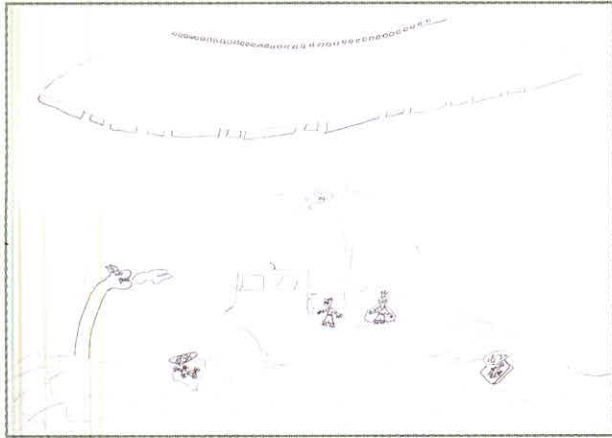
73
רועי אושפיץ | 13
 הטרשת מנקודת מבטו של ילד.
 The MS from a child's point of view.
 צבעי עפרון על נייר | 54x40 | Color pencils on paper

ציירתי אנשים שונים מארצות שונות שמחזיקים את העולם, וישנו אדם אחד שיושב על כיסא גלגלים וזה מראה שהטרשת היא לא רק בארץ, ישנם אנשים בכל העולם שחולים במחלה. I drew different people from different countries who are holding the world. There is a person sitting in a wheelchair and this shows that MS is not just in Israel. There are people all over the world who are sick with the disease.

אנחנו נילחם בטרשת.
We will fight MS.

77

רועי אושפיץ | 13 | Roi Ushpitz

עשיתי את העבודה הזאת מפני שאני חושש שאולי יש צורות חיים שונות וקטלניות מחוץ לכדור הארץ.
I did this work because I am afraid that there may be forms of life, different and deadly, outside of earth.

עיפרון על נייר | 67x77 | Pencil on paper

78

נועה שדה | 13.5 | Noa Sadeh

לפעמים כשהמציאות משתנה. ציירתי ציור המייצג שני צדדים של אופי המחלה - טרשת נפוצה.
Sometimes reality changes. I made a drawing that shows two sides of the character of the disease, MS.

אקריליק ופנדה על נייר | 57x77 | Acrylic and panda on paper

79

אלי קושלב | 13.5 | Eli Koshlev

ציירתי את החיים לפני תקיפתו של החיידק ואת החיים שאחרי.
את הקטעים היפים ואת הקטעים הקשים.
I drew life before the germ attacked and life afterwards.
The good parts and the hard parts.

פחם על נייר | 57x77 | Charcoal on paper

80

ליהי בר | Lih Bar

כולם שמחים.
Everybody happy.

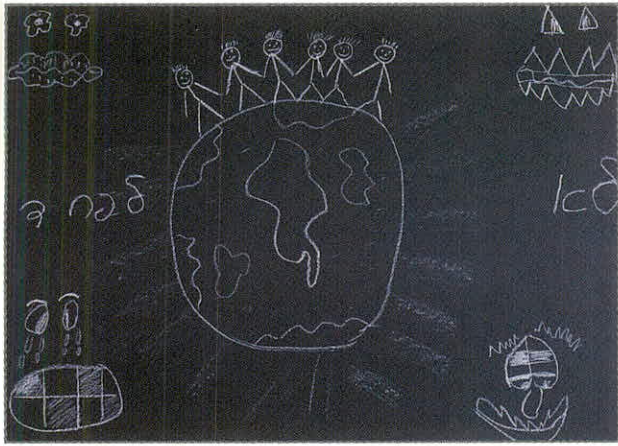
עיפרון וטושים על נייר | 25x33 | Pencil and Indian ink on paper

רישום בגיר

CHALK DRAWING

דמיינו
עולם נגיש לכולם
האם זו בקשה גדולה מדי...?

Imagine
a world accessible to all
Is it too much to ask...?

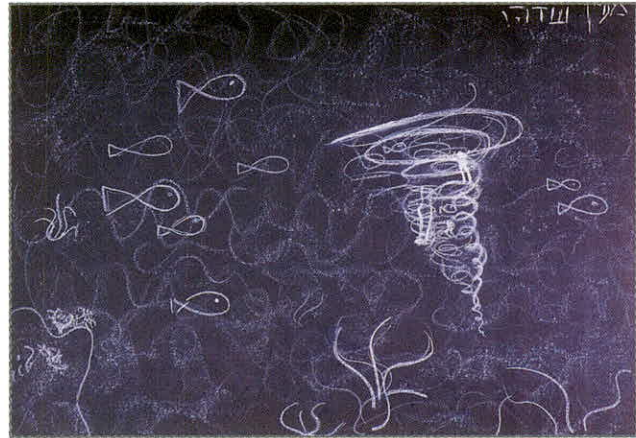
| 81 | *

לארה ווסברג | 9 | Lara Vosburgh

העבודה שלי קשורה לפחדים. ציירתי עולם עם ילדים מחזיקים ידיים שלא יפחדו מהמפלצות, עשיתי את הציור הזה כדי שכל הילדים יתגברו על הפחדים שלהם נגד מפלצות, כל מיני חיות מפחידות ומחלות.

My work is connected with fears. I drew a world with children holding hands that would not be afraid of monsters. I made the picture to show that all the children will overcome their fears of the monsters, all kinds of scary animals and sicknesses.

גיר לבן על בריסטול | 57x77 | White chalk on paper

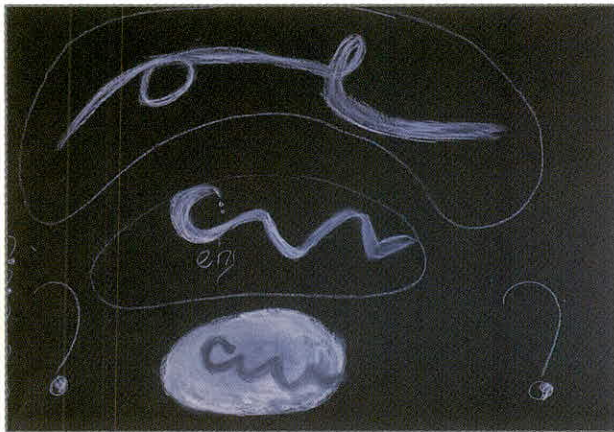
| 82 |

מעין שדה | 10.5 | Mayan Sadeh

עבודתי קשורה לפחד. פחד לטבוע בים, אני מפחדת לטבוע בים כשאני אהיה על ספינה וכשאני אפול אני אקלע למערבולת ואמות והמכסה ייסגר עלי.

My work is connected with fear. Fear of drowning in the ocean. I am afraid that I will drown in the ocean when I am on a ship and that when I fall, I will be caught up in an undertow and die, and the cover will close over me.

גיר על נייר | 77x107 | White chalk on paper

| 83 |

עינת יצקן | 11 | Einat Yatzkan

פחד.

Fear.

גיר לבן על בריסטול | 57x77 | White chalk on paper

| 84 |

נועה לירן | 12 | Noa Liran

ציירתי פרצוף פחד. ציירתי את זה כדי להראות את הפרצוף שלי כשאבא שלי מקבל התקף, את הפחד ואת הבהלה שלי. I drew a frightened face. I drew it to show my face when my father gets an attack, my fear and my panic.

גיר על נייר | 77x107 | Chalk on paper

85 |

ענבל דגן | 12 | Inbal Dagan

העבודה מבטאת את הגעגועים לאימא רגילה.
The work expresses my longings for a normal mother.

גיר לבן על בריסטול שחור | 57x77 | White chalk on black paper

86 |

גל המבורגר | 13 | Gal Hamburger

גיר על נייר | 77x107 | Chalk on paper

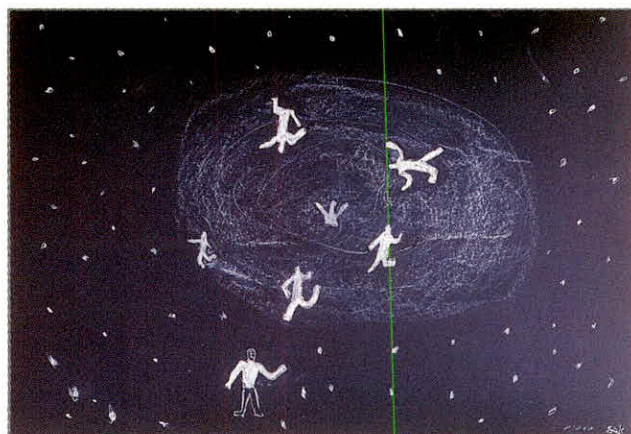

87 |

מורן בר | 13 | Moran Bar

איש גדול עם קלשון ואיש קטן מאחור.
A big man with a pitchfork and a smaller man in back.

גיר לבן על בריסטול | 77x107 | White chalk on paper

88 | *

ארז גוגיג | 14.5 | Erez Gogig

הרקע של הכוכבים נותנים הרגשה של חלל, האנשים ככל שהם מתקרבים יותר לעין המערבולת כך הם אנונימיים יותר, צלליות מעוותות. העבודה מסמלת את השקיעה לתוך "הלא נודע".

The background of stars gives a feeling of space. The people, as they come closer to the eye of the whirlwind, become more and more anonymous, distorted silhouettes. This work symbolizes sinking into "the unknown".

גיר על נייר | 77x107 | White chalk on paper

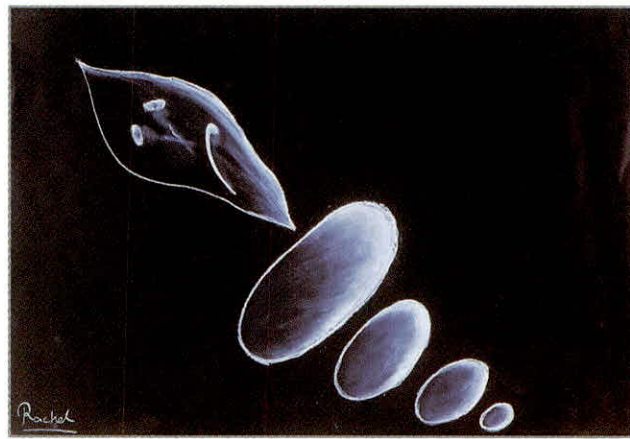

89

אלון כפרי | 15.5

בחרתי לצייר דגל זה מכיוון שאני מזדהה עם השורות הכתובות בו. מחר יהיה עתיד טוב יותר לחולים ויגיע הזמן לנצח את הטרשת. הפחד שלי הוא שההורה שלי יגיע לשלב המתקדם של המחלה ולכן אני מזדהה עם השורות שבדגל והסמל שבו ההורה יוכל לקום ולעשות דברים שלא יכל לעשות. I chose to draw this flag because I identify with the lines written on it. Tomorrow will be a better day for sick people, and the time will come to overcome MS. My fear is that my parent will reach the advanced stage of the disease and therefore I identify with the lines on the flag and the symbol in it. The parent will be able to get up and do things that he could not do.

גיר לבן על בריסטול | 57x77 | White chalk on paper

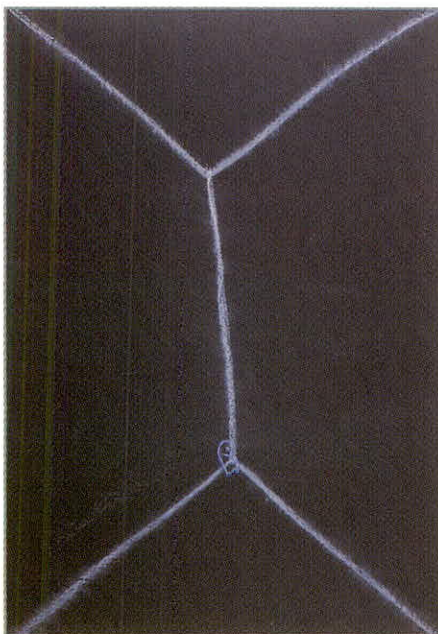

90 *

רחל גרינברג | 16

ניסיתי לצייר פחד, ישבתי וחשבתי על פחד ופשוט התחלתי לצייר. זהו הפחד שלי וממנו נובעים עוד מצבים אחרים. I tried to draw fear. I sat and thought about fear and then I just started to draw. This is my fear and other situations rise from it.

גיר על נייר | 77x107 | White chalk on paper

91

דנית גולדבלט | 17.5

עשיתי עבודה זו, כי זה הדבר המפחיד אותי ביותר וכונתי הייתה לבדידות, חוסר ביטחון, וחשיפה לכל פגע. I did this work because this is what scares me the most and I mean the loneliness, the insecurity, the being exposed to every danger.

גיר לבן על בריסטול | 57x77 | White chalk on paper

פיסול

SCULPTURE

דמיונו

ארץ המעניקה בית חם לחסרי המזל שבבניה
האם זו בקשה גדולה מדי...?

Imagine

a country that gives the less fortunate a warm home

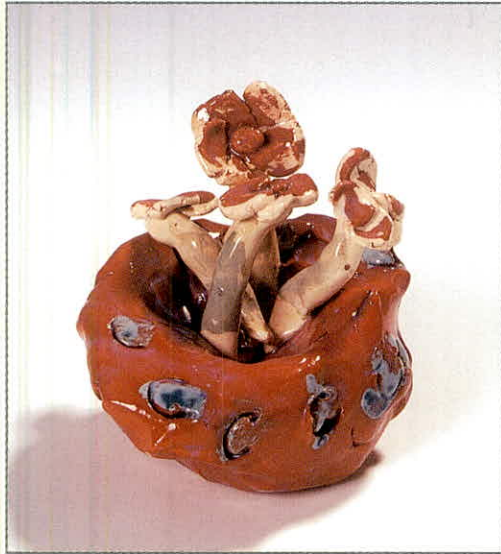
Is it too much to ask...?

92 |

כפיר אושפיץ | 6.5 | K'fir Ushpitz

עשיתי שדון. שדון עושה קסמים כמו למשל: מכוּעַר ליפה, דבר מלוכלך לנקי, מרפא פצעים ומרפא אנשים חולים.
I made an imp. The imp does magic, for example: turns something ugly into beautiful, something dirty into clean, heals sores, and cures sick people.

חימר חום צבוע | 8x13 | Brown painted clay

93 |

מור זילבר | 8 | Mor Zilber

קערה עם פרחים.
A bowl of flowers.

חימר חום צבוע | 10x12 | Brown painted clay

94 |

ארתור מרזיב | 8 | Artur Marziew

הסיפור שעומד מאחורי העבודה הוא סיפור על מערה ששייכת לי ובתוכה נמצאים כל חברי הטובים. במערה זו אנו משחקים ומציירים. וההורים נמצאים בבית. חצי מערה מכוסה מכיוון שברצוני שיהיה חושך ואף אחד לא יבוא לשם.
The story behind this work is the story of a cave that belongs to me and inside are all my good friends. We play and draw pictures in this cave, and the parents are at home. Half of the cave is covered since I want it to be dark so that no one will come there.

חימר חום | 20x24 | Brown clay

95 |

ארתור מרזיב | 8 | Artur Marziew

אשה שוכבת בכלוב.
A woman lying in a cage.

חימר חום | 13x17 | Brown clay

White painted clay | 15x28 | חימר לבן צבוע

| 97 |

יובל יוגב | 8.5 | Yuval Yogev

ניסיתי לעשות כסא גלגלים כי זה מזכיר לי טרשת.
I tried to make a wheelchair because it reminds me of MS.

White painted clay | 12x16 | חימר לבן צבוע

| 98 |

ליזי אולישוק | 9 | lizzie Olishok

הברווזים נמצאים בתוך כד ששומר עליהם מפני מחלת הטרשת.
The ducks are in a vase that protects them from MS.

White painted clay | 14x16 | חימר לבן צבוע

| 99 |

דורן טלמור | 9 | Doron Talmor

Brown and white painted clay | 9x5 | חימר חום ולבן צבוע

|100|

עוז יאנוס | 9.5 | Oz Yanus

"האיש השוכב" - אותו איש חולה ששוכב על מיטתו ונרגע מכיוון שלפני שהוא שכב במיטה הוא התעצבן בגלל החום, וכרגע הוא נח.
"The man lying down". The sick man is lying in bed and calming down, since before he went to lie down, he got upset because of the heat and now he is resting.

חימר חום צבוע | 10x22 | Brown painted clay

|101|

קרן טנקוס | 9.5 | Keren Tankos

בגדר יש את כל התרופות למחלה. רציתי שאף אחד לא יגע, לא יגנוב ולא יחליף אותן. לשמור עליהן כמו ששומרים על גינה.
Inside the fence are all the medicines for the illness. I wanted no one to touch them or steal them or change them, and to guard them as you guard a garden.

חימר לבן צבוע | 15x23 | Painted white clay

|102|

יעל דגן | 10 | Yael Dagan

עשיתי משטח שעליו כתבתי "למה לא מוצאים תרופה?" ומעל סימן שאלה.
עשיתי את העבודה כי אני מאוד מקווה שימצאו תרופה לטרשת.
I made a flat surface and on it I wrote "Why don't they find a cure?", and above it a question mark. I did this work because I hope very much that they will discover a cure for MS.

חימר חום צבוע | 21x24 | Brown painted clay

*103|

אלון גוגיג | 10 | Alon Gogig

אשה יושבת על הר געש ויוצאים נחשים.
A woman sitting on a volcano and snakes are coming out.

חימר חום | 12x13 | Brown clay

| 104 |

Ben Tzadok | 10 | בן צדוק

המחלה לפעמים פוגעת בעיניים אז הוספתי לכלב משקפיים להגנה.
A sick dog - the illness sometimes attacks the eyes so I added glasses for protection.

חומר לבן וצבוע | 8x10 | Brown and white painted clay

| 105 * |

Noa Eini | 10 | נועה עיני

חומר לבן צבוע | 10x30 | White painted clay

| 106 |

Yael Dagan | 10 | יעל דגן

אם נתאמץ וממש נשתדל נוכל להתגבר על הטרשת.
If we make an effort and really try, we can beat MS.

חומר לבן צבוע | 9x13 | Brown painted clay

| 107 |

Lena Heled | 10.5 | לינה חלד

ילדה שמספרת על מלחמתה נגד המחלה.
A girl telling about her fight against the disease.

חומר לבן צבוע | 10x14 | Brown painted clay

|108|

מעיין שדה | 10.5 | Mayan Sadeh

אשה חולה בטרשת נפוצה.
A woman sick with MS.

חימר לבן צבוע | 4x13.5 | White painted clay

|109|

יונתן יוגב | 10.5 | Yotam Yogev

כשהסתכלתי על הבעות הילדים מסביבי שהוריהם חולי טרשת ניסיתי למצוא את ההבעה הכי מרובה שהייתה לכולם והכי ראיתי, כעס ואכזבה כלפי העולם הזה. למה דווקא להורים שלי יש טרשת.
When I looked at the expressions of the children around me whose parents are ill with MS, I tried to find the most common expression among them. And most of all I saw anger and disappointment against this world: "Why does it have to be my parent who has MS?"

חימר לבן צבוע | 13x19 | White painted Clay

|110|

אופיר דורא | 11 | Ofir Dura

העבודה שלי מבטאת את העצב שאני חש בחיי היום-יום עקב מחלתה של אמי בטרשת נפוצה. אני מציג דמות של אישה עצובה.
My work expresses the sadness that I feel in day-to-day life, because my mother is sick I present an image of a sad woman.

חימר חום | קוטר 24 | Brown clay

|111|

שלומית טלמור | 11 | Shlomit Talmor

רגע של שמחה כשאמא מרגישה טוב אני שמחה ואז אני יכולה לעשות בובה שמחה כי אני אוהבת בובות.
A moment of happiness when Mommy feels well, I am happy and then I can make a happy doll because I love dolls.

חימר חום ולבן | 9x12 | Brown and white clay

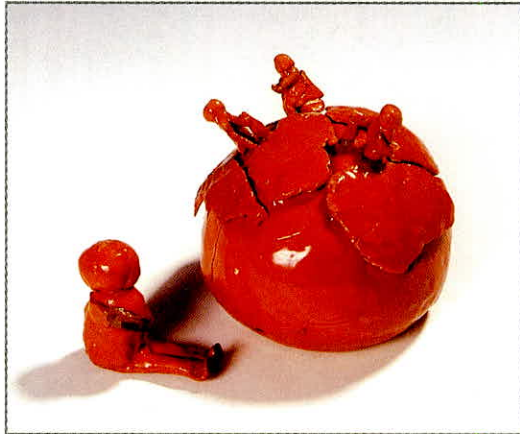
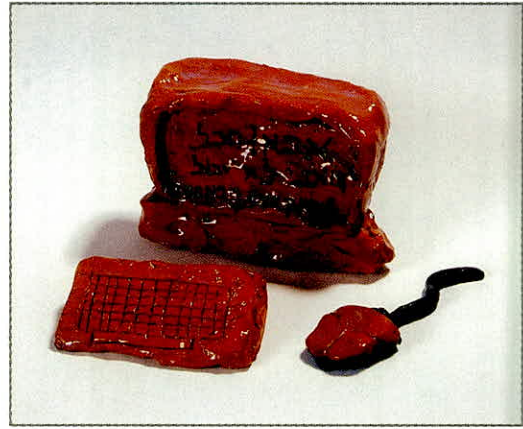

| 112 |

עופרי פז | 11.5 | Ofri Paz

בעבודה הכנתי מחשב שאדם שיושב מולו (אבא שלי) רועד ומתקשה לאחוז בעכבר. עשיתי את העבודה כדי להראות שאני לא יכול לשחק יחד עם אבא שלי במחשב למרות שהייתי רוצה שזה יקרה.
In my work I made a computer with a man standing in front of it (my father, trembling and having difficulty holding the "mouse"). I did this work to show that I can't play with my father on the computer, even though I wish this would happen.

חימר חום צבוע | 12x13 | Brown painted clay

| 113 |

ליאון קופרשמיד | 12.5 | Leon Koppershmid

"אנשים שונים משנים את העולם - טרשת נפוצה בעיניו של ילד".
אני רוצה שאנשים יכירו את הטרשת.
"Different people change the world - MS through the eyes of a child".
I want people to know about Ms.

חימר חום צבוע | 13x14 | Brown painted clay

| 114 |

רועי אושפיץ | 13 | Roi Ushpitz

המלחמה בטרשת.
The fight against MS.

חימר חום | קוטר 12 | diameter 12 | Brown clay

| 115 |

גיל טנקוס | 13 | Gil Tankos

העבודה שלי עוסקת בשני מוחות: האחד חולה טרשת והשני בריא. המוח שיש עליו צלקות חולה והשני לא.
My work deals with two brains - one is sick with MS and the other is healthy. The brain that has scars on it is sick and the other is not.

חימר לבן צבוע | 11x27 | White painted clay

| 116 |

אלי ליפובצקי | 13 | Eli Lipovetzki

אני יצרתי את עבודתי כדי להמחיש עד כמה כולנו בעצם כמו האצבעות של היד שווים ובכל זאת ישנם מקובלים יותר ומקובלים פחות - בני אדם שונים.

I created this work to show how all of us are actually fingers of a hand equal and yet still, there are those who are more accepted and those who are less accepted - different people.

חימר חום צבוע | 11x22 | Brown painted clay

| 117 |

נטלי הירש | 13 | Natalie Hirsch

הפנים מראות את הקושי במחלת הטרשת.

The face show how difficult the illness of MS is.

חימר לבן צבוע | 14x14.5 | Painted white clay

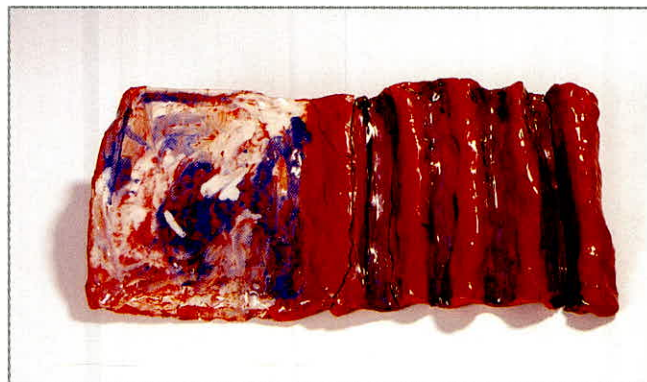
| 118 |

עדי יאנוס | 13.5 | Adi Yanus

אדם יכול להשפיע על המחלה - אם אין אמונה וכוח רצון אדם ידרדר לכסא גלגלים. אבל אם הוא מאמין. הוא יכול לבחור לאן להגיע ובאיזה מקל להשתמש: מקל רגיל או מקל סקי.

A person can affect his illness - if there is no faith and will - power, a person will deteriorate into a wheelchair but if he believes, he can choose where he will get to and what stick to use: a cane or a ski pole.

חימר חום צבוע | 15x18 | Brown painted clay

| 119 |

איתי זילבר | 13.5 | Itai Zilber

עבודתי מתארת את המצב הרגיל (השגרה - חיים נורמליים)

ואת המצב בזמן המחלה עם ההתמודדות היום-יומית עם הקשיים.

My work describes the normal situation (routine - normal life) and the situation during the time of sickness - the day - to - day coping with difficulties.

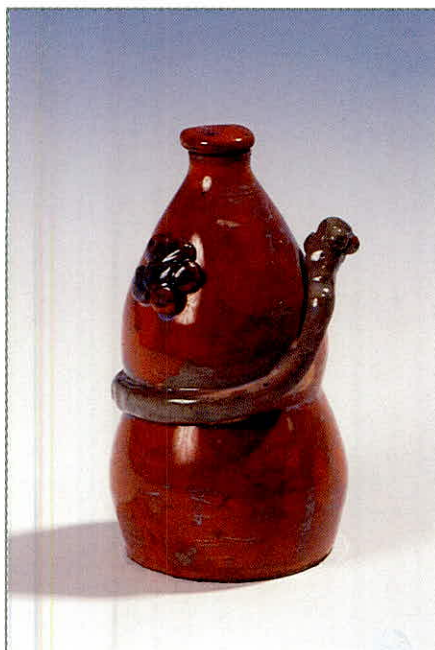
חימר חום צבוע | 17x33 | Brown painted clay

קדרות

POTTERY

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה כבר דמיינה עולם כזה,
יתרה מכך - היא החלה לתכננו!

The IMSS already imagined such a world,
what is more, they have begun to plan it!

120

ben Tzadok | 10 | בן צדוק

הנחש אוכל את הפרח כמו שהמחלה אוכלת את הבן-אדם.
The snake eats the flower like the illness eats a person.

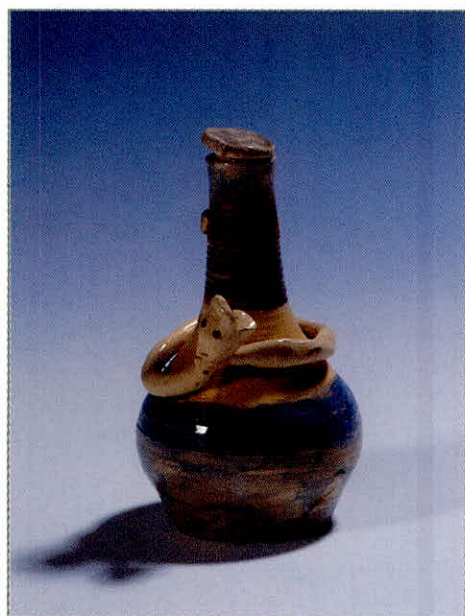
Painted brown Clay | 11x19 | חימר חום צבוע

121

ben Guttman | 10 | בן גוטמן

Painted white Clay | 15x18 | חימר לבן צבוע

122

Ben Tzadok | 10 | בן צדוק

הנחש אוכל את הפרח כמו שהמחלה תופסת את הבן-אדם ולא משחררת אותו.
The snake is eating the flower like the illness catches hold of the person and does not let him go.

Painted white Clay | 8x13 | חימר לבן צבוע

123

Ma'ayan Perez | 12 | מעיין פרז

לנצח את הטרשת.
To defeat MS.

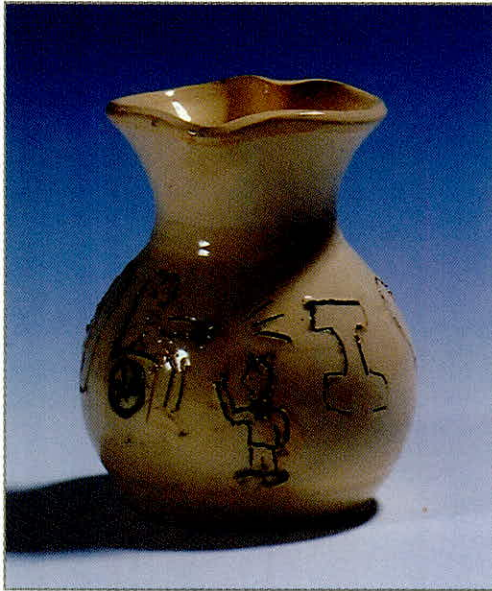
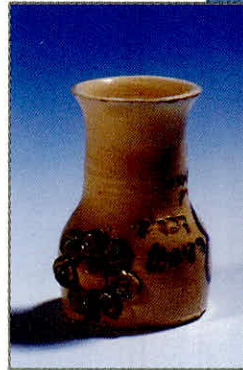
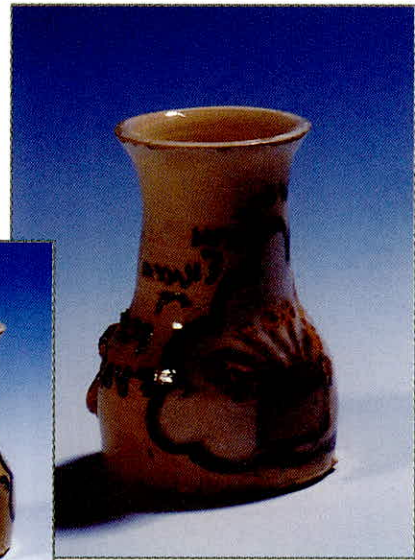
Painted white Clay | 13x15 | חימר לבן צבוע

|124|

Chen Lavie | 12.5 | חן לביא

"מהטרשת לא צומחים רק דברים רעים"
Not only bad things come out of MS.

Painted white Clay | 6x11 | חימר לבן צבוע

|125|

Sivan Eicenbaum | 13 | סיון איכנבאום

אני אוהבת אותך אמא.
I ♥ U mom.

Painted white Clay | 12x14 | חימר לבן צבוע

|126|

Dana Bronfeld | 13 | דנה ברונפלד

אני אוהבת אותך.
I love you.

Painted white Clay | diameter 19 קוטר | חימר לבן צבוע

|127|

Roi Ushpitz | 13.5 | רועי אושפיץ

עבודתי היא צלחת עם ציור של איש הנלחם בטרשת.
My work is a plate with a picture drawn on it that shows a man fighting MS.

Painted white Clay | diameter 13.5 קוטר | חימר לבן צבוע

פסיפס

MOSAIC

ארץ יקרה שלנו - הושיטי זרועותיך הרחומות אל אזרחיך הנשכחים...
האם זו בקשה גדולה מדי...?

Dear Country of ours - Extend your benovelent arms to your forgotten...

Is it too much to ask...?

128

שמואל מושינסקי | 10.5 | Shmuel Moshinsky

חשוב מאוד לדבר ולשאול על המחלה, לפעמים פוחדים או מתביישים לדבר אז מציירים.
It's time to beat MS: it's important to talk about the disease, and if we are afraid to ask about it, we can paint.

פסיפס על גבס | 30x25 | Mosaic cast

129

עינת יצקן | 11 | Einat Yatzkan

כד עם פרחים.
Bowl with flowers.

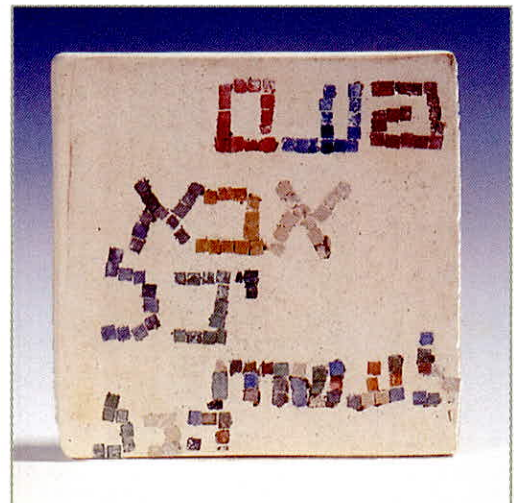
יציקת חול על גבס | 25x30 | Send casting

130

נועה לירן | 12 | Noa Liran

פעם אבא יכל לעשות הכל...
Once daddy could do everything...

פסיפס על גבס | 30x30 | Mosaic cast

131

הדס סבאג | 13 | Hdas Sabag

בחרתי במשפט "פעם הכל היה שונה" כי לפני שהמחלה התקיפה את אימי הכל היה שונה. משפחתי ואני נהגנו לצאת כמשפחה אחת לטיולים ונופשים עד שהמחלה הגבילה את אימי והכל נהפך להיות קשה. אני מסתכלת על משפחות אחרות שיוצאות ביחד ומהרהרת בראשי אם עדיין יש סיכוי שהמשפחה שלי תחווה חוויה כזו שוב, אי-פעם. אבל למרות הכל, אני יודעת שהמחלה לא לקחה לי את אימי ולמרות המוגבלות והקשיים אנחנו עדיין משפחה אחת וזה לא השתנה. I chose the sentence "Everything was different once" because before the illness struck my mother, everything was different. My family and I enjoyed going out as a family for trips and holidays, until the illness limited my mother and everything became difficult. I look at other families going out together and wonder to my self if there is still a chance that my family will ever enjoy this experience again. But despite everything, I know that the illness did not take my mother away and despite the severe limitation, we are still a family, and that has not changed.

פסיפס על גבס | 30x30 | Mosaic cast

|132|

Noa Sadeh | 13.5 | נועה שדה

הכנתי עץ גדול המייצג את הטרשת ואת גודלה בפנינו.
I made a big tree representing living in the shadow of MS.

פסיפס על גבס | 30x30

|133|

Noa Sadeh | 13.5 | נועה שדה

פסיפס על יציקת חול | 30x25

|134|

Shira Cohen | 16 | שירה כהן

רציתי להראות שניתן להתגבר על המחלה - No Fear.
I made mosaic and in it is spelled out "No Fear". I wanted to show that the disease can be overcome.

פסיפס על גבס | 30x30

|135|

עידו וגיא שצברג | 17, 14 | Ido and Guy Scatzberg

אנו האחים עידו וגיא שצברג בני 14 ו-17 שנים אשר חוונו את מחלתו של אבינו בגיל צעיר, לא הבנו עוד את משמעות ההתקפים ותמיד חיכינו לתרופה שאבינו יקבל, ירפא ויחזור להיות כקודם - אבא שרץ ומשחק עם ילדיו. כיום אנו מבינים יותר את משמעות המחלה. חשבנו כיצד נוכל להביע בעבודתנו את המשבר וההשתקמות שבמחלה, לכן החלטנו לעשות פסיפס של שברי אבנים וחוכית המסמלים את השבר שבתחילת המחלה ולבנות תמונה שתראה כי את אותם שברים אפשר ללכד למשהו הסוגר מעגל ומראה את השבר וההשלמה כשמעגל חוצה מעגל ויוצר שלמות אחת של מאבק במחלה.

רעיון זה עלה כתוצאה מהתחושה שאבינו נטע בנו שתמיד צריך לראות את הדברים הטובים והיפים שקורים במחלה ולצעוד אתם במקום לשקוע במרירות. כי בכל רגע ורגע בחיי האדם יש טוב ורע ואם ידע האדם ללכד סביבו את הטוב, היופי והשמחה מובטחים לו חיים מאושרים.

We, Ido and Guy Scatzberg, brothers 14 and 17 years old have experienced our father's sickness at a young age when we didn't understand the meaning of the attacks, and we always waited for the medicine that our father would get that would cure him and he would return to be as before, a father who ran and played with his kids. Now we understand the disease better and what it means. We thought about how in our work we could express the crisis and the rehabilitation of the disease, so we decided to make a mosaic of broken bits of stone and glass which signifies the breakup at the beginning of the sickness and to build a picture that would show that the same broken pieces can bring people together to close a circle. It shows the break and the coming to make peace with one circle cutting through another circle and creating one wholeness of fighting the disease. This idea came up as a result of the feeling that our father planted in us that you have to see the good and the beautiful parts that happen in the disease and to go with them instead of sinking into bitterness. Because in every moment of a person's life there is good and bad, and if the person knows how to consolidate the good and the beautiful and the joy around him, then he is guaranteed a happier life.

פסיפס על בטון | 80x80

|136|

אנונימי | Anonymous

"לאמא הכי-הכי"

"To mummy the most - most..."

פסיפס על גבס | 30x30 | Mosaic cast

|137|

אנונימי | Anonymous

מנצחים את הטרשת.

"We defeat MS".

פסיפס על גבס | 30x25 | Mosaic cast

|138|

אנונימי | Anonymous

הסוף לטרשת.

"The end to MS".

פסיפס על גבס | 30x25 | Mosaic cast

|139|

אנונימי | Anonymous

"פעם אמא היתה חזקה".

"Once Mommy was strong".

פסיפס על גבס | 30x25 | Mosaic cast

טכניקה מעורבת

MIXED TECHNIQUE

דמיינו

עולם בו ממשלות משפרות באמת את איכות החיים של אזרחיהן
האם זו בקשה גדולה מדי...?

Imagine

a world where governments actually improve the quality of people's lives

Is it too much to ask...?

140

Einat Yatzkan | 11 | עינת יצקן

שיר: "חיכיתי חיכיתי אך זה לא נגמר"

Poem: I waited and waited but it did not end.

The MS disease goes on.

There is no choice, a cure must be found.

Amen!!! Let the pain stop.

Mommy is ill, and many others too, if there was a cure for the disease then Mommy would be well.

Sometimes I think, what is Mommy feeling? Even I cry.

I am lucky that my Mommy can walk

because if she couldn't walk it would be terrible.

Why Mommy? Why at all? What have we done?

Such a cruel fate Has befallen us.

עט על נייר | 25x33 | Pen on paper

חיכיתי חיכיתי אך זה לא נגמר
יחלת הרגשת להשכרה
אין ברירה יריק שחפש תרופה
אמן!!! טיפסיקו הכואבים
אנא חלש אלצ אנשי רבים
עם היה תרופה שחפשה
אז אלמא היתה ביטלה שבעלמין
אנ חסרת נהר אלמא מרבישה!
אפילו אנ בוכה ינ עי וכל שאלא
הולכת כי אט לטא הייתה הולכת כה
כה נווא שמה אלמא שמה בקלוק
מה טפינוקן ככה נכס טפינוקן אורה
אנש אכבר

אמא / כתבה והלחינה טל גוטמן בגיל 10.5

Mother / written and Composed by Tal Gutman at the age of 10.5

הכל קרה לפני שנתיים,
זה היה בוקר תמים.
ואז לא עברו חודשיים.
והתחיל סיפור הבית חולים,
כאט הגלגלים, הרופאים, האחיות,
הם היו כה מבהילים.
בפנים הרגשתי מן פחד,
שחודר עמוק לבפנים.
פזמון: אמא למה לך זה מגיע,
אוהב אותך תמיד הו אמא,
לשוב ולרע, למציאות, לחלום,
לכשלו, להצלחה,
אמא למה דווקא לך.
אמא למה לך זה מגיע,
אוהב אותך תמיד הו אמא,
לשוב ולרע, למציאות, לחלום,
לכשלו, להצלחה,
אמא למה דווקא לך.
אמרתי לעצמי,
זאת בטח לא מציאות,
החיים בוגדים בה,
זה לא מגיע לה.
היא היתה בעלת כח רצון גדול,
היא הצליחה להחזיק את עצמה.
פזמון: אמא למה לך זה מגיע...

It all happened two years ago
It was a morning like any other
But not two months passed
And the hospital business began,
The wheelchair, the doctors, the nurses,
It was all so alarming
Inside I felt a kind of fear
Piercing deep inside me.
chorus: Mother, why do you deserve this?
I'll always love you, mother.
For better or worse, in real life or dreams
In failure, in success
Mother, why did it have to be you?
Mother, why do you deserve this?
I'll always love you, mother.
For better or worse, in real life or dreams
In failure, in success
Mother, why did it have to be you?
I said to myself
This can't be real
Life has betrayed her
She doesn't deserve this.
She had such will-power
She managed to hold on to herself.
chorus: Mother, why do you deserve this?.

142

ילנה בלומברג | 14.5 | Yelena Blumberg

בתמונה רואים תותים בסל את העבודה הזאת עשיתי כדי שהאנשים שחולים בטרשת נפוצה יסתכלו על התמונה וזה יעשה להם טוב על הלב, כי התותים מסמלים חופש.

In the picture we see strawberries in basket. I did this work so that the people who are sick with MS will look at it and feel good because strawberries symbolize freedom.

ריקמה | 18x22 | Embroidery

141

Tal Gutman | 14 | טל גוטמן

הדבר הראשון שכתבתי בכיתה ה' לאחר שנודע לי על מחלתה של אימי.
The first thing I wrote when I was in the fifth grade after my mother get sick.

י"ח כסלו 28.12.96
עינת יצקן קונווי
מה שאלה הסיבה כואב,
אז שאלה אלק מנח.
והיא נכבית שכן מהשולם הכה,
והנאקס שכן ממאוביין.
ואנ טו רובי שיעו
כקנה עי,
אז כי שכן הוא,
ואו הנאקס כקנה מנח,
ואו כקונויין,
ואו כקונויין.
והסיבה כואב מנח שכן
והסיבה אלק.
ואו.
והנאקס שכן הו חולמין.
והנאקס שכן הו כואב.

143

Rakefet Konway | 18.5 | רקפת קונוואי

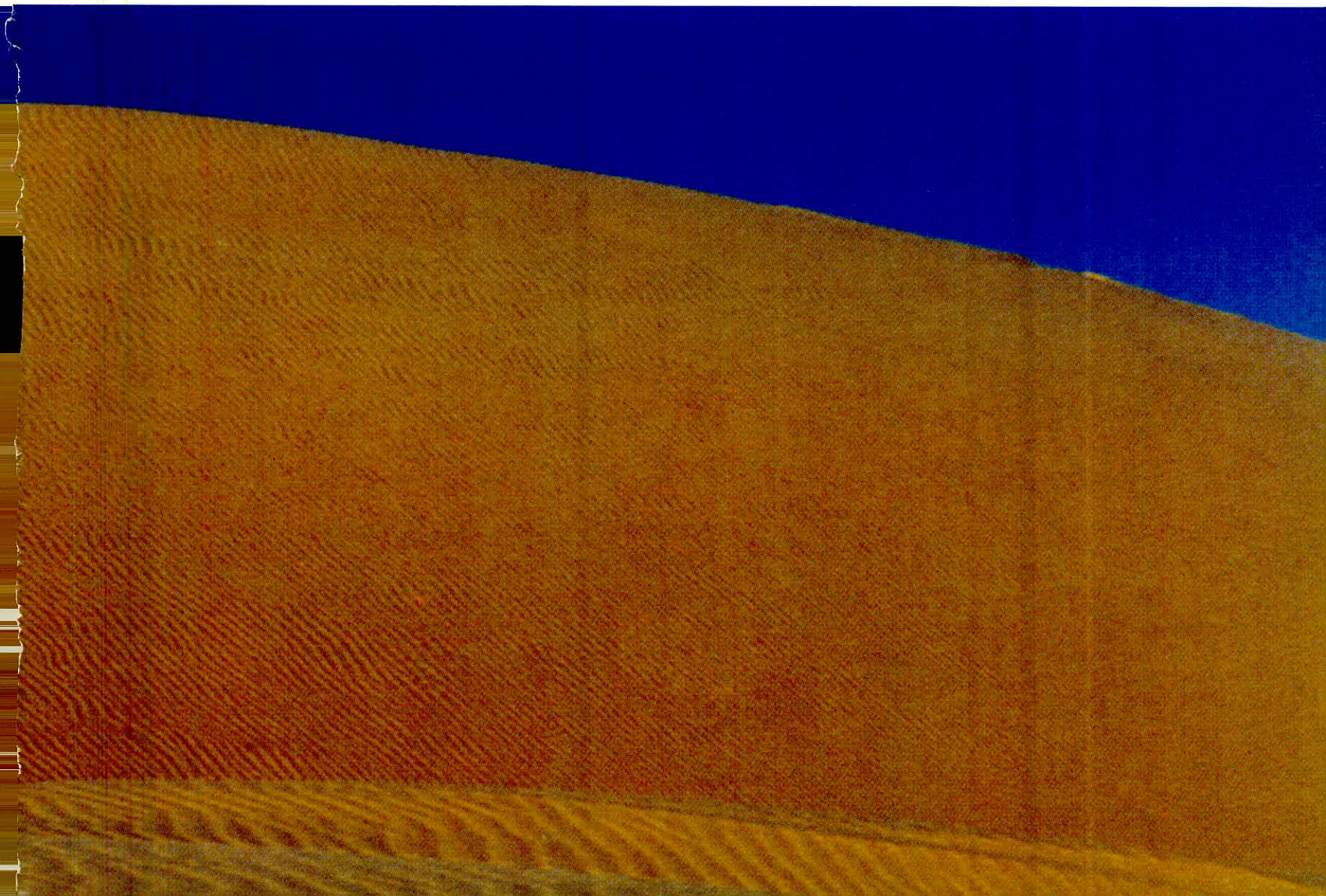
השיר מדבר על השינה כבריחה מהמציאות ומהכאבים ביום-יום. על השינויים - ההדרדרות במחלה של אימי. הדגש של השיר: מה שטוב לאימי - הבריחה שלה מהמציאות - לא טוב לי כבתה. מפני שהיא בורחת גם ממני. וכמה שהכאבים של החולה הם לא רק שלו - הם גם כואבים לאוהבים.
Poem: Fatigue

Not to see this Fatigue - which robs you from me.
And it is your escape from this world - and your refuge from your pain.
And I do not want this change which is hard for me - although it is yours.
Nor your sleep which is hard as stone, nor your moans, nor your weakness.
And this Fatigue which protects you and wounds you and me.
And your wounds are your wall - and your wounds are my pain.

The work: This poem speaks about sleep as an escape from reality and the pains of every day. About the changes - the deterioration of my mother's sickness. The emphasis of the poem - what is good for my mother - her escape from reality is not good for me as a daughter because she is also running away from me. And how much the pains of the sick person are not just his - they also hurt those who love them.

ציורי ילדים בדואים מסיני

DRAWINGS BY BEDOUIN
CHILDREN FROM SINAI

בביר זריר שבסיני יש בית ספר לילדי בדואים מהשבטים שבסביבה.
ג'נין ווסברג, מנכ"ל האגודה לטרשת נפוצה, מבקרת בבית הספר הזה שנים רבות - ולעיתים תכופות.
בביקורה האחרון סיפרה ג'נין לתלמידי בית הספר אודות פרויקט אומנות שיזמה עבור ילדי חולי הטרשת בארץ.
ילדי החולים, כך סיפרה להם, ציירו ציורים, המוצגים בתערוכה זו, שמביעים את סערת הרגשות שעוברת עליהם בגין
מחלת הטרשת של ההורה שלהם.
תלמידי ביר זריר הזדהו עם ילדי החולים, התרגשו לשמע הדברים וביקשו להשתתף בתערוכה ולצייר עבור אותם
ילדים אלמונים.
ראוי לזכור שאלו ילדים שמעולם לא נחשפו לאומנות הציור בכלל ולציור בצבע בפרט.
אל הציורים הנפלאים שיצאו מתחת לידיהם התלווה ברכת רפואה שלמה לחולי הטרשת בישראל.

For many years, the executive director of the Society, Janine Vosburgh, has been visiting the Bir Zrir school for Bedouin children during her visits to Sinai.

During her last visit she told the children about the exhibition and the art project in which children of Multiple Sclerosis patients prepared works of art expressing their feelings about their parent and the illness. The Bedouin children were very touched by the subject and asked if they could participate in the exhibition and draw for the patients.

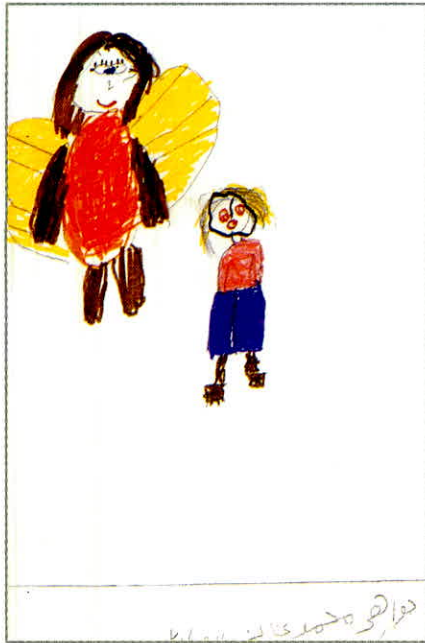
The drawings are by Bedouin children from Bir Zrir and the Tarabin tribe, most of whom had never been introduced to drawing in color, or to drawing at all. The children expressed their great desire to honor the patients and wish all Multiple Sclerosis patients in Israel good health.

מנד שנות עדידה تقوم المديره العامه للجمعية، جنين فسبرغ، بزيارة المدرسة في سيناء في بير-زير،
للأطفال البدو، جزء من زيارتها لسيناء.

خلال زيارتها الأخيرة حدثتهم عن المعرض وعن البرنامج الفني، والذي قام اطفال المرضى في نطاقه بإعداد
لوحات فنية تعبر عن مشاعرهم تجاه الوالد ومريضه، لقد كان للأمر أثر كبير في نفوس الأطفال البدو
الذين طلبوا المشاركة في المعرض والرسم من اجل المرضى.

الرسومات بريشة اطفال بدو من بير - زير وقبيلة الترابين، الذين لم يعرفوا في غالبيتهم الرسم بالالوان
من قبل. لقد اعرب الأطفال عن رغبتهم الجامحه في الإعراب عن تمنياتهم بالشفاء التام لمرضى التصلب
المتعدد في إسرائيل.

144 | ג'והאר מוחמד ע'אגם | 5 | Bir Z'rir | Jouahar Muhammad | 5 |
 جواهر محمد غانم العمارنه • بيرزير

Pencil and indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

145 |

Bir Z'rir | Hassan | 6 | חסן | 6 |
 حسن 6 بيرزير

Pencil and indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

146 |

Bir Z'rir | Jumah M'barak Hassan | 6 | ג'ומעה מ'בארק חסן | 6 |
 جمعة مبارك حسن 6 بيرزير

Pencil and indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

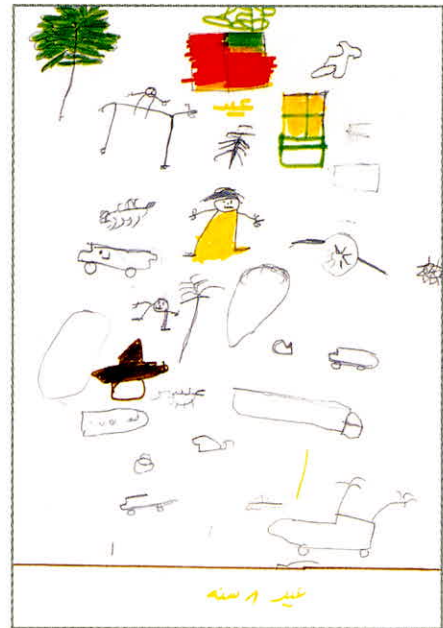

147 |

Sajda | 7 | סג'דה | 7 |
 غريب احمد 46 بيرزير

Pencil and Indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

עִפְרוֹן וְטוֹשִׁים עַל נִייר | 33x25 | Pencil and indian ink on paper

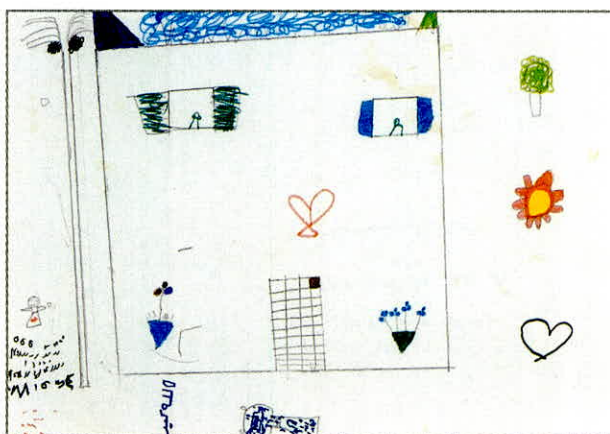
149
 נאדיה מברק חסן | 8 | Nadia M'barak Hassan | Bir Z'rir
 نادية مبارك حسن 8 | نادية مبارك حسن | Bir Z'rir

עִפְרוֹן וְטוֹשִׁים עַל נִייר | 33x25 | Pencil and indian ink on paper

150
 סלאמה מוחמד סוילם | 8 | Salameh Muhammad Suilam | Bir Z'rir
 سلامة محمد سوليم 10 | سلامة محمد سوليم | Bir Z'rir

עִפְרוֹן וְטוֹשִׁים עַל נִייר | 33x25 | Pencil and indian ink on paper

151
 קרימה עאיש סלימאן עיד | 8 | Karima Ayish Saliman Aid | Tarabin tribe
 תפילה לאלוהים שיבריא את החולים.
 Prayer to God to heal the sick.
 كريمة عايش سليمان - عيد 8 8 | قبيلة ترايين
 الله يشفي المريض

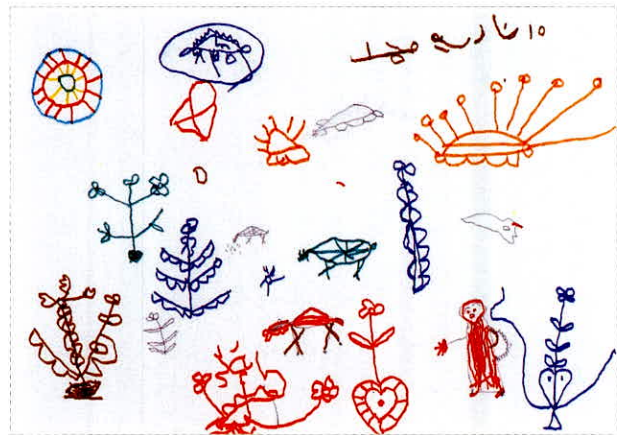
עִפְרוֹן וְטוֹשִׁים עַל נִייר | 33x25 | Pencil and indian ink on paper

152

Bir Z'rir | Jamil Samih | 10 | ג'מיל סמיע | 10
سميع بيرزير

Pencil and indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

153

Bir Z'rir | Nadia Muhammad Suilam | 10 | נאדיה מוחמד סוילם | 10
نادية محمد سوليم 10 بيرزير

Pencil and indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

154

Bir Z'rir | Jadida Ashik Rashad | 10 | ג'דידה עשיק ראשד | 10
جديرة عشيق راشد 10 بيرزير

Pencil and indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

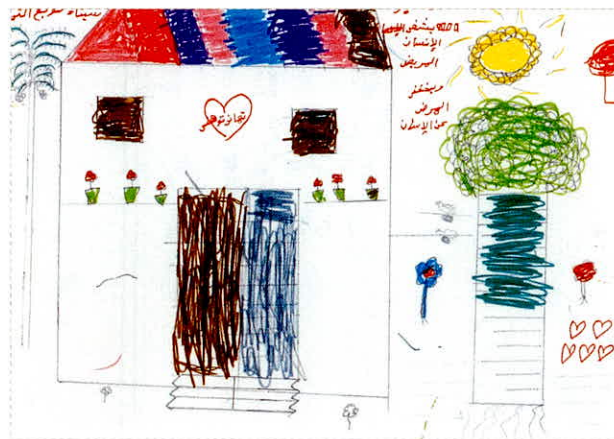

155 |
 Bir Z'rir | Wazaneh Muhammad Slime | 10 | ואזנה מוחמד סוילם |
 وناثة محمد سوليم ١٠ بير زير

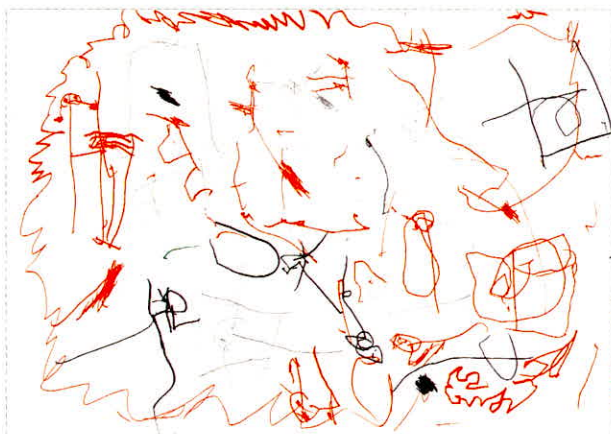
Pencil and indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

واذنه محمد سوليم ١٠

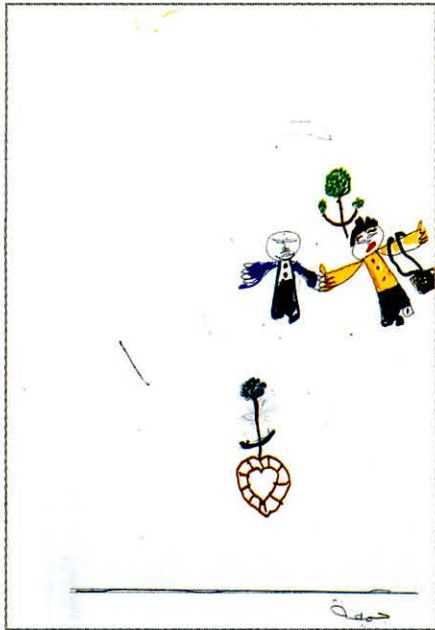
156 |
 Tarabin Tribe | Tahani Ayish Saliman | 12 | תהאני עאיש סלימן |
 آلهوים גדול، آلهوים يبريا آت الحوليم ويقل آليهם آت המחله.
 God is great. God will cure the sick person and relieve his illness.
 تهاني عايش سليمان ١٢ قبيلة ترابين

Pencil and Indian ink on paper | 33x25 | עיפרון וטושים על נייר

157 |
 Bir Z'rir | 16
 (Totally paralyzed boy)
 شاب ابن ١٦ من عمره معوق بكل جسده

Pencil and Indian ink on paper | 21x30 | עיפרון וטושים על נייר

158 |
 Bir Z'rir | Jamila | 19 | ג'מילה
 جميلة ١٩ بيرزير

עירון וטושים על נייר | 33x25 | Pencil and Indian ink on paper

159 |
 Bir Z'rir | Norah | 20 | נורה
 نورة ٢٠ بيرزير

עירון וטושים על נייר | 33x25 | Pencil and indian ink on paper

160 |
 Bir Z'rir | A'rib Ahmmed | עריב אחמד
 سمלים במדבר - بركة.
 Desert symbols - blessing.
 سجدة Y

עירון וטושים על נייר | 33x25 | Pencil and indian ink on paper

דמיינו עולם בו ממשלות משפרות באמת את איכות החיים של אזרחיהן
האם זו בקשה גדולה מדי...?
Imagine a world where governments actually improve the quality of people's lives
Is it too much to ask...?

דמיינו עולם בו זכויות האדם אינן נחלתם של מעטים ברי מזל
האם זו בקשה גדולה מדי...?
Imagine a world where rights are not just for the lucky few
Is it too much to ask...?

דמיינו עולם נגיש לכולם
האם זו בקשה גדולה מדי...?
Imagine a world accessible to all
Is it too much to ask...?

דמיינו ארץ המעניקה בית חם לחסרי המזל שבבניה
האם זו בקשה גדולה מדי...?
Imagine a country that gives the less fortunate a warm home
Is it too much to ask...?

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה כבר דמיינה עולם כזה,
יתרה מכך - היא החלה לתכננו
The IMSS already imagined such a world, what is more, they
have begun to plan it

ארץ יקרה שלנו - הושיטי זרועותיך הרחומות אל אזרחיך הנשכחים...
האם זו בקשה גדולה מדי...?
Dear Country of ours - Extend your benovelent arms to your forgotten...
Is it too much to ask...?

Prezident republiky

V Praze dne 3. března 1999

Milé děti, vážení přátelé!

S velkým zájmem a účastí jsem se seznámil s Vašimi náměty, jak vynálezavěji a s větším nasazením přispět na pomoc lidem postiženým roztroušenou sklerózou - rozšířenou zákeřnou nemocí, která představuje těžkou životní zkoušku nejenom pro nemocné, ale i pro jejich rodinné příslušníky, a to ve všech částech světa. Ne všude jim však může být věnována kvalitní a láskyplná péče - i v tom je svět dnes tragicky a nespravedlivě rozdělen.

Jak je nám známo, ty nejdůležitější věci tohoto světa - smutné i radostné - nikdy zerůstávají skryty dětským očím. Ty se umějí nejenom dívat, ale většinou i vidí, čeho si dospělí často ani nepovšimnou. Jsou jaksi jemnější a vnímavější vůči zlobě, utrpení, nespravedlnosti a zášti. Dětské kresby na této výstavě nám přinášejí obrazy neokázalého a čistého vnímání lidské bolesti. Doufám, že budou moci zprostředkovat i nové impulsy pro pomoc nemocným, kteří mezi námi žijí, těžce bojují se svým osudem a potřebují nás.

Samy děti nejlépe vědí, jak je to těžké. Před časem jsem dostal dojemný a zároveň povzbudivý dopis od tří izraelských dětí, kteří mají některého z rodičů mezi nemocnými. Doufají, že bych i já mohl nějak pomoci. Moje možnosti jsou však bohužel velmi omezené. Proto přeji této putovní výstavě dětských kreseb co největší ohlas a doufám, že pomůže probudit mnoho návštěvníků z lhostejnosti a "okoralosti srdce", tak typické pro dnešní uspěchanou dobu. Věřím, že výstava vyvolá větší zájem o hledání cest, jak nemocným pomoci a jak tuto chorobu ještě lépe poznat - a tím ji i léčit. děkuji všem, kteří se této ušlechtilé myšlenky tak obětavě ujali.

Václav Havel

The Israel Multiple
Sclerosis Society
Tel-Aviv
Israel

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה, החולים ובני משפחותיהם מודים מעומק הלב לארגונים, לאישים ולכל המתנדבים הרבים שהיריעה קצרה מלפרטם, אשר נרתמו לעזרתנו והקדישו מזמנם וממרחם בהפקת אירוע ההתרמה והתערוכה.

בין ששמם נזכר ובין שבחרו להישאר בעילום שם.

אנו מעריכים ומודים לכולם!

תודה מיוחדת לאומנים:

טלי הרט הברמן

טל הברמן

חנה מטרני

רונית גורביץ

שעזרו, תמכו והיו שותפים נאמנים לעשייה לכל אורך הדרך בסדנאות האומנות בקייטנה,

ובעבודתם הרגישה מול הילדים, ועד לתליית המסמר האחרון בתערוכה...

אנו מודים!

בשם הוועד המנהל, החולים ובני משפחותיהם אנו מודים לאישים הנכבדים ובמיוחד לשגרירי המדינות השונות שאימצו אל ליבם את ילדי האגודה הישראלית לטרשת נפוצה והסכימו לתרום מזמנם וממרחם לערב זה.

הוד מעלתו מר עומר אלריפאעי, שגריר הממלכה הירדנית ההאשמית

הוד מעלתו מר ז'אן-נואל דה בויאן דה לה קוסט, שגריר צרפת

הוד מעלתו מר דיוויד ברגר, שגריר קנדה

הוד מעלתו מר אדוארד ס. ווקר הבן, שגריר ארצות-הברית

מר רון חולדאי, ראש העיר תל-אביב יפו

הוד מעלתו מר פראנסיס קורניש, שגריר בריטניה

גב' רחל שביט-בנטוויץ', יו"ר אגודת הציירים והפסלים בישראל

The Israel Multiple Sclerosis Society, the patients and their families extend their heartfelt thanks to the organizations, the public figures and the many wonderful volunteers - too numerous to be named here - who have given of themselves, their time and their energies to produce the fundraising event and the exhibition. Whether their names have been mentioned or they have chosen to remain anonymous,

our appreciation and gratitude to them all!

Special thanks to artists:

Tali Hart Haberman

Hanna Mitrani

Ronit Gurewitz

Who, as faithful partners to the endeavor, gave their help and support every step of the way from the art workshops in the summer camp, and in the great sensitivity they showed in their work with the children, to hanging the last picture for the exhibition.

THANK YOU!

On behalf of the executive committee, the patients and their families, we would like to express our gratitude to all the dignitaries, particularly the ambassadors of many countries, who took the children of the Israel Multiple Sclerosis Society to their hearts, and gave of their time and energies for this worthy evening.

His Excellency Mr. David Berger Ambassador of Canda

His Excellency Mr. Jean - Noel de Bouillane de Lacoste Ambassador of France.

His Excellency Mr. Francis Cornish the British Ambassador.

Mr. Ron Huldai , Mayor of Tel-Aviv-Yaffo.

His Excellency Mr. Omar Rifai Ambassador of the Hashemite Kingdom of Jordan.

Mrs. Rachel Shavit-Bentwich, Chairperson Painters and Sculptors Association, Israel.

His Excellency Mr. Edward S. Walker, Jr. Ambassador of the United States of America.

باسم لجنة الاداره، المرضى وابناء عائلاتهم نتقدم بالشكر إلى الشخصيات الموقره، وخاصة سفراء الدول المختلفه الذين تبثوا من الصميم الاولاد اعضاء الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد وبذلوا الكثير من الوقت والجهد خلال هذه الامسية.

سعادة السيد داقيد بيرجر - سفير كندا

سعادة السيد جان - دي لاکوست - سفير فرنسا

سعادة السيد فرنسيس كورنيش - سفير بريطانيا

السيد رون خولدثي - رئيس بلدية تل ابیب - يافا.

سعادة السيد عمر الرفاعي - سفير المملكة الأردنية الهاشمية.

سعادة السيدة راشيل شفيط بينتقتش رئيسة جمعية الرسامين والنحاتين في اسرائيل.

سعادة السيد إدواردز واکر . ج . ر - سفير الولايات المتحدة الامريكية.

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
 THE ISRAEL MULTIPLE SCLEROSIS SOCIETY
 الجمعية الإسرائيلية للتصلب المتعدد

הועד הבינלאומי
 למען הקמת מעון יום שיקומי
 להעשרת חולי טרשת נפוצה בישראל

The International Committee
 in support of the establishment of a multi-disciplinary
 adult enrichment MS day care center in Israel

Honorary President

Mr. Christopher Reeve

Honorary Chairperson

Ms. Sylvia Lawry

Founder & Director, American National MS Society and the International Federation of Multiple Sclerosis Societies

Honorary Member

Mr. William P. Benton

Oglivy & Mather, Member of the Board of the International Federation of Multiple Sclerosis Societies

Honorary Member

Mrs. Monica Berger

Wife of His Excellency, Ambassador of Canada in Israel

Honorary Member

His Excellency, Jean-Noel De Bouillane De Lacoste

Ambassador of France in Israel

Honorary Member

Mr. Charles W. Goodyear

Member of the Board of the International Federation of Multiple Sclerosis Societies

Honorary Member

Ms. Mariella Von Klenck

Member of the Board of the International Federation of Multiple Sclerosis Societies

Honorary Member

Prof. W. I. McDonald

Institute of Neurology, The National hospital for neurology and neurosurgery, London, England

Honorary Member

Mr. Richard L. Snyder

Chairman, American National Multiple Sclerosis Societies

Honorary Member

Mr. Peter A. Schweitzer

President, J. Walter Thompson Company. President of the International Federation of Multiple Sclerosis Societies

Honorary Member

Mrs. Renate Wallau

Wife of His Excellency, The Ambassador of the Federal Republic of Germany, in Israel

נשיא כבוד

מר כריסטופר ריב

יו"ר כבוד

גב' סילביה לורי

מנהלת - מייסדת - האגודה האמריקאית לטרשת נפוצה והפדרציה הבינלאומית של האגודות לטרשת נפוצה

חבר כבוד

מר ויליאם בנטון

אוגליבי ומטר, חבר מועצת הפדרציה הבינלאומית של האגודות לטרשת נפוצה

חברת כבוד

גב' מוניקה ברגר

אשת הוד מעלתו שגריר קנדה בישראל

חבר כבוד

מר צ'רלס ו'גודייר

חבר מועצת הפדרציה הבינלאומית של האגודות לטרשת נפוצה

חבר כבוד

הוד מעלתו ג'אן-נואל דה בויאן דה לקוסט

שגריר צרפת בישראל

חברת כבוד

גב' רנטה וולא

אשת הוד מעלתו שגריר הרפובליקה הפדרלית הגרמנית בישראל

חבר כבוד

פרופ' וו. I. מקדונלד

המוסד לנזירולוגיה, בית החולים הממשלתי לנזירולוגיה וכירורגיה של מערכת העצבים, לונדון, אנגליה.

חברת כבוד

גב' מאריילה פון קלנק

חברת מועצת הפדרציה הבינלאומית של האגודות לטרשת נפוצה

חבר כבוד

מר פיטר א. שוויצר

נשיא ג. וולטר תומפסון, נשיא הפדרציה הבינלאומית של האגודות לטרשת נפוצה

חבר כבוד

מר ריצ'רד ל. שניידר

יו"ר האגודה הלאומית האמריקאית לטרשת נפוצה

לזכרה של ז'קלין דה-פרה צ'לנית אדירה ואמנית גדולה אשר נפטרה ממחלת הטרשת הנפוצה

**In memory of Jacqueline du Pres, who died of
Multiple Sclerosis - a wonderful cellist and a great artist**

שם היוצר: אילן אנג'ל | 23
שם העבודה: ג'קי לא מנגנת יותר

כשהטרשת תקפה את אמא לראשונה הייתי בן 8. רק אחרי שמצבה התחיל להדרדר בקצב מהיר יותר, כעבור 5-6 שנים התחלתי להבין שהסיכויים שתבריא קלושים.

באותה תקופה (גיל 14 בערך) צצו ועלו אצלי, במקביל להכרה במציאות הקשה, הרבה מאוד כעסים על אמא שלא מסוגלת לדאוג לעצמה. אמא ששקועה בעצמה ולא מסוגלת להבין אותי כילד, אמא שדורשת ממני להבין את שעובר עליה בלי מילים. המחלה והטיפול בה הפכו לציר מרכזי בבית, שסביבו הופיעו עוד ועוד צרכים חדשים.

הרצון שלי לענות על כל הצרכים בבית ולהמשיך ולתפקד כרגיל מחוצה לו, לא הותיר לי להתפנות להרגיש של רגשות שגעו בתוכי.

רק אחרי הצבא התחלתי באמצעות טיפול פסיכולוגי, לפרוק החוצה את כל הרגשות הקשים ובעקבות כך לחייך הרבה יותר.

את הפסל יצרתי לפני כשנתיים במסגרת קורס עיצוב בהנחיית דני שושן כמחווה לז'קלין דה-פרה, צלנית שסיפור מחלתה ומותה מטרשת נפוצה העלה את המחלה לכותרות בזמנו.

תהליך היצירה היווה עבורי למעשה דרך להתמודדות בלתי ישירה עם הכאב של אמא במחלתה.

Name of Artist: Ilan Engel | 23
Name of work: Jackie doesn't play any more

When MS first struck my mother, I was 8 years old. It was only after her condition began to deteriorate more rapidly, five or six years later, that I began to understand that the chances she would recover were slim.

During that period (I was about 14 years old), as I recognized the harsh reality, I began to feel great anger towards my mother, a mother who could not even look after herself, who was sunk in introspection and was not able to understand me as a child, who demanded that I understand what she was going through without words. Her illness and treatment had become the central focus at home, around which new demands were constantly springing up.

My desire to meet all the requirements at home and to continue to function normally outside the house left me no time to attend to the volcano of emotions welling up inside me.

It was only after my army service that I began, with the help of psychological counseling, to let out all these oppressive feelings and to be able to smile a lot more.

I made the sculpture two years ago as part of a course in design given by Danny Shushan, as a tribute to Jacqueline du Pres (a cellist, the story of whose illness and death from Multiple Sclerosis brought the disease into the headlines at the time).

The creative process was actually an indirect way for me to cope with my mother's pain from the illness.

באדיבות
Sponsors

אגיס - חברת שרינג ישראל
AGIS - Schering AG Israel

"אי.אס.איי" פרמה-ארס-סרונו ישראל
ASI Pharma Ltd., a member of the Ares-Serono group of companies

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ
TEVA Pharmaceutical industries Ltd

מדיסון פארמה בע"מ
Medison Pharma Ltd

מפעל הפיס
Mifal hapayis

זאב אייזיק הפקות
Zev Eizik corp.

קשר בנדא

מקדונלד'ס מכל הלב

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
THE ISRAEL MULTIPLE SCLEROSIS SOCIETY
الجمعية الاسرائيلية للتصلب المتعدد

רח' יהודה הלוי 75 תל-אביב 65796 | טל. 03-5609222 | פקס. 03-5609224
75 Yehuda Halevi st. Tel-Aviv 65796 | Tel. 03-5609222 | Fax. 03-5609224
E-mail: agudaims@netvision.net.il | [website:www.msociety.org.il](http://www.msociety.org.il)
תרומה לאגודה מוכרת לצרכי מס הכנסה מס' מלכ"ר 5896-000-55

צילום: יגאל פרדו | עיצוב: עירית אקשטיין וג'נין ווסברג | הפקה: יגאל פרדו ועירית אקשטיין
Photographer: Yigal Pardo | Design: Irit Ekstein & Janine Vosburgh | layout: Yigal Pardo & Irit Ekstein

האגודה הישראלית לטרשת נפוצה
THE ISRAEL MULTIPLE SCLEROSIS SOCIETY
الجمعية الإسرائيلية للتصلب المتعدد

The time has come to beat MS...

הגיע הזמן לנצח את הטרשת...